



**Piaci útmutató a
Kínai Népköztársaságról**



**MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA**

2021

Kínai Népköztársaság (Kiemelten Peking és Sanghaj)

Tartalom

| | |
|--|----|
| Tartalom | 2 |
| Alapadatok..... | 4 |
| Gazdasági helyzet | 8 |
| 1. Legfontosabb indikátorok..... | 8 |
| 2. A külkereskedelem fő jellemzői..... | 9 |
| 3. Gazdasági helyzet | 9 |
| 3.1. Peking gazdasága..... | 15 |
| 3.2. Sanghaj gazdasága | 16 |
| 4. További hasznos gazdasági információk..... | 17 |
| Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal | 17 |
| 1. Politikai, államközi kapcsolatok | 17 |
| 2. Gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok | 18 |
| 2.1. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar-Kínai Tagozata | 20 |
| 3. Oktatási, kulturális kapcsolatok..... | 21 |
| 4. Idegenforgalmi kapcsolatok | 22 |
| Jogi, szabályozási környezet..... | 23 |
| 1. Export Kínába | 23 |
| 2. Import Kínából | 24 |
| 3. Vállalatalapítás | 25 |
| 4. Egyéb..... | 27 |
| Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés..... | 28 |

| | |
|---|----|
| 1. EXIM országgcockázati besorolás | 28 |
| 2. Helyi fejlesztési bank | 28 |
| 3. Helyi befektetésösztönzési szervezetek | 28 |
| 4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat | 28 |
| 5. Tenderlehetőségek | 31 |
| 6. Akvizíciós, zöldmezős tőkekihelyezési lehetőségek..... | 31 |
| 7. Kiállításokon való megjelenés | 31 |
| Praktikus információk | 32 |
| 1. Nagykövetségek és konzuli hivatal..... | 32 |
| 2. Beutazási feltételek..... | 34 |
| 3. Egészségügyi helyzet..... | 34 |
| 4. Közbiztonság | 35 |
| 5. Infrastruktúra, közlekedés | 35 |
| 6. Repülőterek | 36 |
| 7. Banki szolgáltatások elérhetősége | 36 |
| 8. Egyéb..... | 37 |
| Kultúra..... | 37 |
| 1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások | 37 |
| 2. Fontosabb ünnepek..... | 39 |
| 3. Vallás, vallási szokások | 39 |
| 4. Történelmi áttekintés | 39 |
| 4.1. Peking | 41 |
| 4.2. Sanghaj..... | 42 |
| 4.2.1. Történelem | 42 |
| 4.2.2. Népeség..... | 43 |
| 5. További hasznos információk | 43 |

Alapadatok



Hivatalos név: Kínai Népköztársaság

| | |
|-------------------------|---|
| Főváros | Peking |
| Jelentősebb városok | Sanghaj, Peking, Shenzhen, Kanton, Csungking, Suzhou, Hangzhou, Tiencsin, Ninnngbo, Nanjing |
| Államforma | Népköztársaság |
| Kormányzat | Kommunista egypártrendszer. A hatalmat a Kínai Kommunista Párt (angol rövidítés: CCP) gyakorolja. Emellett létezik nyolc formálisan független párt a Kínai Kommunista Párt ellenőrzése alatt. |
| Pénznem | kínai jüan, renminbi (CNY) |
| Hivatalos nyelv | Mandarin kínai |
| Beszélt nyelvek | Yue (Kanton), Wu (Sanghaj), Minbei (Fuzhou), Minnan (tajvani dialektus), Xiang, Gan, Hakka nyelvjárások és különböző kisebbségi nyelvek, pl. mongol, ujjur, tibeti |
| Területe | 9,6 millió km ² |
| Lakossága | 1,397,897,720 (2021 júliusi becslés) |
| Éves népességszaporulat | 0,26% (2021-es becslés) |
| Időeltolódás | GMT + 8 óra |
| Etnikai megoszlás | 56 nemzetiség (91,6% han, 1,3% csuang, a többi mongol, ujjur, tibeti, miao, ji, mandzsu, koreai, kazak, thai, kirgiz, li, tadzsik, üzbég, orosz, tatár, egyéb) – arányuk a teljes népességen belül 7,1% |
| Vallások | Hivatalos preferencia: ateizmus Emellett taoizmus, buddhizmus (18,3%), keresztény (5,2%), muszlim (2%), népi vallások 21,9%, vallástalan 51,8% (2020-as becslés) |
| Nemzeti ünnep | Október 1. |

Forrás: <http://mkik.hu/hu/magyar-kereskedelmi-es-iparkamara/orszagismerteto-2458>,
<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/china/>, http://en.wikipedia.org/wiki/Languages_of_China;
<http://mta.hu/fileadmin/2008/11/02-kina.pdf>

Kínát hagyományosan Belső- és Külső-Kínára szokták felosztani. Külső-Kínához tartoznak a hatalmas területű, de csekély népességű nyugati és északi peremterületek (Tibet, Hszincsiang, Belső-Mongólia, Csinghaj, Ninghszia és Kanszu). Belső-Kína részei a sűrűn lakott középső, keleti és déli tartományok. Belső-Kínát további két részre lehet felosztani: Észak-Kínára és Dél-Kínára. Dél-Kína a déli tengerpartig és a délnyugati területekig, Észak-Kína pedig a kínai-orosz határig terjed ki.

Közigazgatásilag az ország 32 tartományi jogú egységre oszlik: 4 központi fennhatóságú városra (Peking, Tiencsin, Sanghaj, Csungking), 5 nemzetiségi autonóm területre és 23 tartományra, Tajvannal együtt.

A nemzetiségi autonóm területek és a tartományok területe átlagosan 300 ezer négyzetkilométer. A tartományok lakóinak száma is változatos: népességük átlagosan 38 millió, de a tengerparti, illetve alföldi tartományok ennél sokkal népesebbek, míg Külső-Kína nagy kiterjedésű, főleg nemzetiségek által lakott területein jóval kevesebben élnek.

Kínát a következő régiókra szokták felosztani:

- **Észak-Kína: Peking, Tiencsin, Hopej, Senhszi, Belső-Mongólia**

Peking és Tiencsin hatalmas, gazdag ipari és kereskedelmi központok. Kína tartományai közül Sanhsziban bányásszák a legtöbb szenet. Hopej inkább mezőgazdasági tartomány – ez látja el a fővárost élelemmel –, a viszonylag fejletlen Belső-Mongóliában pedig – ahol a lakosság kevesebb, mint 10%-a mongol – a jellemző külterjes gazdálkodás mellett nehézipari termelés is folyik. A száraz, kontinentális éghajlatnak megfelelően a régió legfontosabb mezőgazdasági terménye a búza, emellett jelentős még a kukorica-, köles-, zab- és kaoliang-termesztés. Hopej egész Kínában első helyen áll gyapot-termelésben, Belső-Mongólia pedig állattenyésztéséről (ló, birka, marha, teve stb.) híres. A régió hagyományosan a hanok és az északi nomádok ütköző- és keveredési zónája volt, s hétszáz éve itt található Kína politikai központja.

- **Északkelet: Liaoning, Csilin, Hejlungcsiang**

Hagyományosan ezt a területet nevezték Mandzsúriának, mivel ez volt a Kínát két és fél évszázadon át uraló mandzsu nép őshazája. Kínaiaknak eredetileg tilos volt itt letelepedni, de a 19. század második felében nagyarányú betelepülés kezdődött, és mára az őslakos mandzsuk gyakorlatilag beolvadtak a hanok közé. A kései han betelepülésnek köszönhetően Kína más tájaival ellentétben Északkeleten sok erdőség megmaradt. Mezőgazdaságilag a mérsékelt övi gabonafélék – búza, kukorica, kaoliang – a jellemzők, és ebben a régióban termelik a legtöbb szójababot, napraforgót, cukorrépat és almát. Mindazonáltal a régió leginkább az iparáról híres. A 20. század első felében a nyersanyag- és területhiányban szenvedő japánok a befolyási övezetükbe vont, ásványkincsekben igen gazdag Mandzsúriában építették ki bányászati és nehézipari bázisukat, és Kína megörökölte ezt a bázist. Liaoning Kína legvárosiasabb tartománya, itt a legsűrűbb a vasúthálózat, székvárosának, Senjangnak a gépgyártása egész Kína gépgyártásának az egynegyedét teszi ki. A Senjangtól nem messze fekvő Ansan Kína legnagyobb kohászati központja, itt állítják elő a Kínában termelt acél egynegyedét. Hejlungcsiangban található Kína legnagyobb olajmezeje, Tacsing. Jelenleg a régió igen nagy válságban van a hatalmas, elavult, állami tulajdonban lévő kohászati üzemek miatt.

- **Kelet-Kína: Sanghaj, Santung, Csiangszu, Csöcsiang, Anhuj, Csianghszi, Fucsien**

Hagyományosan Kína leggazdagabb régiója, a viszonylag elmaradott, tengerparttal nem rendelkező Anhujt és Csiangszut kivéve. A Szung-kortól (10-13. sz.) kezdve itt volt Kína gazdaságának szíve, itt feküdtek a rizs- és teatermesztés, valamint a selyemgyártás és -kereskedelem legfontosabb központjai. A 19. századtól elsősorban az itteni tengerparti nagyvárosokat nyitották meg a külföldiek előtt, ennek következtében máig itt koncentrálódik a modern ipar nagy része. A régió legészakibb tartománya Santung, itt a búza-, szójabab-, kaoliang- földimogyoró- és gyapottermesztés jelentős, de a tartomány ipara, amelyet még a németek és a japánok építettek ki, szintén kiemelkedő. Sanghaj Kína legnagyobb és leggazdagabb városa, a tartományi jogú egységek közül itt a legmagasabb az ipari termelés. Csöcsiang Kína leggazdagabb, Csiangszu és Fucsien a 3. és 4. leggazdagabb tartománya (GDP/fő-t számítva). A Jangce deltájának vidéke Kína legsűrűbben lakott területe. Santung kivételével a régióra jellemző termény a rizs és a tea. Az egész vidéken a könnyűipar – különösen a textilgyártás – az uralkodó. Fucsien szemben fekszik Tajvannal, és a tajvaniak nagy része innen származik, így Fucsient igen szoros szálak fűzik a „szakadár tartományhoz”.

- **Közép-dél: Honan, Hupej, Hunan, Kuangtung, Kuanghszi, Hajnan**

Ebben a régióban igen különböző tartományok találhatók. Honanban, Kína legnépesebb tartományában – az egyik legkorábban benépesült területen – a mezőgazdaság az uralkodó, itt termelik a legtöbb búzát, dohányt és szezámot, és jelentős a gyapottermesztés is. Erre épül a tartomány könnyű- és élelmiszeripara. Hupejben főleg rizst és szóját termesztnek, és Vuhan, a tartomány székvárosa ma már nehézipari központ. Hunan tartomány a rizs, a tea és a gyapot földje, jelentős ipara egyelőre nincs. Kuanghszi hegyes-völgyes, nehezen megközelíthető tartomány, számos nemzeti kisebbség lakja, ipara jelentéktelen, a földeken rizst és cukornádat termelnek. Kuangtung viszont Kína második leggazdagabb tartománya, székvárosa, Kanton egy ideig a kínai-nyugati kereskedelem kizárólagos központja volt. Kuangtung határos Hongkonggal és Makaóval, és a hongkongi tőkebefektetések egyik legfontosabb célpontja. Rizst, édesburgonyát, cukornádat és trópusi gyümölcsöket termesztnek itt, és Kuangtungban állítják elő a kínai selyem egy nyolcadát. A legfontosabb iparág a könnyűipar, különösen a textilipar. Kuangtungban található két dúsgazdag „különleges gazdasági övezet”. Hajnan, Kína második legnagyobb szigete, a 80-as években vált önálló tartományává és „különleges gazdasági területté”, trópusi éghajlatán főleg rizst termelnek.

- **Délnyugat: Csungking, Szecsuan, Kujcsou, Jünnan, Tibet**

Viszonylag elmaradott régió, Szecsuan (és a benne fekvő Csungking) kivételével csak az utóbbi évszázadokban vált Kína részévé. Csungking város nehézipari központ, 1997-ig Szecsuan tartományhoz tartozott (addig Szecsuan volt a legnépesebb tartomány), ekkor kapott tartományi jogú városi rangot. (A környező hatalmas mezőgazdasági területeket is Csungkinghoz csatolták, így papíron Csungking lett Kína legnagyobb városa.) A rizséről,

selyméről és csípős ételeiről híres Szecsuan sokáig el volt vágva Kína többi részétől, csak a 20. században épültek ki idáig a vasútvonalak, és jórészt ma is mezőgazdasági tartománynak számít. Megjegyzendő, hogy Szecsuan nyugati fele földrajzilag és történelmileg Tibethez tartozik, a tartományhoz politikai okokból csatolták. A hegyes-völgyes Kujcsou Kína legszegényebb tartománya, jelentős részét nemzetiségek lakják, ipara elmaradott. Jünnan valamivel fejlettebb, mint Kujcsou, ásványkincsekben gazdag, és jelentős mennyiségű rizst és búzát termelnek itt. Jünnanban Kína 56 nemzetiségéből 22 megtalálható. A magas hegységek közé zárt Tibetben egészen a legutóbbi időkig szinte semmiféle ipari termelés nem folyt, a földeken pedig az árpa különböző változatait termelték. A történelem folyamán Tibet sokáig önálló állam volt – egy időben uralma nagyobb területre kiterjedt, mint a Kínai Császárságé –, csak a 18. századtól került kínai befolyás alá, és a kínai központi kormányzat csak 1950-től gyakorol felette valódi hatalmat.

- **Északnyugat: Senhszi, Kanszu, Csinghaj, Ninghszia, Hszincsiang**

Elmaradott régió, a Senhszin kívüli területei Külső-Kínához tartoznak. Senhszi a kínai civilizáció bölcsője, valaha a kínai világ központja volt, de mára elmaradott mezőgazdasági tartománnyá vált. A senhszi löszföldeken főleg búzát, kölest, árpát termelnek, a tartomány iparilag fejletlen. Kanszu, Csinghaj, Ninghszia és Hszincsiang elmaradott, jórészt nemzetiségek által lakott területek, külterjes gazdálkodással. Hszincsiang jelentős része sivatagos, itt főleg oázisgazdálkodás folyik, a többi területen búzát, árpát, kölest, kaoliangot stb. termelnek, illetve állatokat tenyésztenek. Az utóbbi időben létrehoztak egy-két nehézipari központot Kanszuban és Hszincsiangban, de a régió arculatát ez nem változtatta meg lényegesen. Kanszu stratégiai jelentőségét az adta a történelem folyamán, hogy itt halad keresztül a „kanszui folyosó”, amely Belső-Kínát összeköti Belső-Ázsiával. Csinghaj történelmileg és földrajzilag Tibet része, politikai okokból tették önálló tartománnyá. Hszincsiang lakosságának jelentős része az ujjur nemzetiséghez tartozik, akik időről időre fellázadnak a kínai uralom ellen, sok gondot okozva ezzel a kínai kormányzatnak.

(Forrás: http://hu.wikipedia.org/wiki/K%C3%ADna_f%C3%B6ldrajza)

Kína régióinak rövid bemutatása után az alábbi táblázatban következik néhány gazdasági adat Pekingről és Sanghjaról.

Összefoglaló táblázat a két városról

| | Peking | Sanghaj |
|---------------------|---|---|
| Terület | 16.800 km ² | 6200 km ² |
| Éghajlat | Mérsékelt égövi monszun | Szubtropikus monszun |
| Lakosság | 21,89 millió fő | 24,87 millió fő |
| GDP | 3,6 billió jüan (513 milliárd USD) | 3,87 billió jüan (553 milliárd USD) |
| GDP/fő | 167,832 jüan (25,823 USD) | 157,279 jüan (24,700 USD) |
| Kulcságzatok | Színesfém kohászat, kőolaj- feldolgozás, építőipar, gépipar, telekommunikáció | Kereskedelmi és pénzügyi központ, szolgáltatások (logisztika, bank, biztosítás), befektetések |

Forrás: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Chinese_administrative_divisions_by_GDP_per_capita
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Chinese_prefecture-level_cities_by_GDP
<https://en.wikipedia.org/wiki/Beijing>
<https://en.wikipedia.org/wiki/Shanghai>

Gazdasági helyzet

1. Legfontosabb indikátorok

| | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 |
|--|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|-------|
| GDP (milliárd USD)* | 7572,5 | 8560,5 | 9607,2 | 10482 | 11064 | 11190 | 12237 | 13368 | 14280 | 14723 |
| Egy főre jutó GDP (USD)* | 5583 | 6329 | 7081 | 7702 | 8167 | 8116 | 8677 | 9580 | 10216 | 10500 |
| Egy főre jutó GNI (USD)* | 5060 | 5940 | 6800 | 75200 | 7950 | 8250 | 8690 | 8690 | 10390 | 10610 |
| GDP növekedési üteme (% , év/év)* | 9,5 | 7,9 | 7,8 | 7,3 | 6,9 | 6,7 | 6,8 | 6,6 | 5,95 | 2,3 |
| Ipari termelés növekedési üteme (%)* | 10,7 | 8,4 | 8,0 | 7,4 | 6,2 | 6,3 | 5,9 | 5,8 | 5,9 | 6,4 |
| Infláció (fogyasztói árak, %)* | 5,4 | 2,6 | 2,6 | 2,0 | 1,4 | 2,0 | 1,6 | 2,0 | 2,9 | 2,4 |
| Exportvolumen (milliárd USD)* | 1898 | 2048 | 2209 | 2342 | 2273 | 2097 | 2263 | 2486 | 2499 | 2591 |
| HDI (Emberi Fejlettségi Index)** | 0,703 | 0,713 | 0,723 | 0,734 | 0,742 | 0,749 | 0,753 | 0,758 | 0,761 | n.a. |
| GCI (Globális Versenyképességi Index)*** | 27. hely | 26. hely | 29. hely | 29. hely | 28. hely | 28. hely | 27. hely | 28. hely | 28. hely | n.a. |

Forrás: *<http://data.worldbank.org/country/china>

** <http://hdr.undp.org/en/statistics/>

*** <https://countryeconomy.com/government/global-competitiveness-index/china>

2. A külkereskedelem fő jellemzői

A külkereskedelem fő jellemzői

| | |
|------------------------------|---|
| Exportvolumen | 2,49 trillió USD (2018) |
| Legfontosabb exportpartnerek | USA (17%), Hongkong (10%), Japán (9%), (2019) |
| Legfontosabb exporttermékek | elektromos és egyéb gépek, köztük adatfeldolgozó berendezések; ruházat, rádiótelefon készülékek, textilek, integrált áramkörök |
| Importvolumen | 2,14 trillió USD (2018) |
| Legfontosabb importpartnerek | Dél-Korea (9%), Japán (8%), USA (7%), Németország (7%), Ausztrália (7%), Tajvan (6%) (2019) |
| Legfontosabb importtermékek | elektromos és egyéb gépek, olaj és ásványi tüzelőanyagok, nukleáris reaktorok, kazánok és azok alkatrészei, optikai és orvosi berendezések, fémércek, gépjárművek, szójabab |

Forrás: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/china/>

3. Gazdasági helyzet

A 2000-es évekre Kína a modernizáció „féloldalas” (azaz csak gazdasági) jellege ellenére is a világ megkerülhetetlen gazdasági nagyhatalmává vált. 2006-ra a világ negyedik legnagyobb gazdasági potenciállal rendelkező országa lett, 2016-ban a Nemzetközi Valutaalap vásárlóerő-paritáson vizsgálva már Kínát rangsorolta a világ gazdaságai között az első helyre.

Egyes szerzők arra a következtetésre jutnak, hogy a „féloldalasság” (más néven piaci szocializmus, szocialista piacgazdaság) nem jelent a kínai pragmatizmus számára akadályt, ami a gyakorlatban megvalósuló eredményességet, hasznosságot tartja szem előtt. Sőt, ez a gyakorlatorientált hozzáállás a biztosítéka annak, hogy a kínai vezetés az elviekben erős ideológiai kötöttségek ellenére is rugalmasan tud reagálni a külső gazdasági változásokra és kihívásokra, miközben az ország nemzetközi súlyának és tekintélyének növekedése, valamint a belső stabilitás megteremtése is segíti a kommunista rezsim legitimációját. Azaz a sajátos kínai (piaci) szocializmus egy olyan hosszan elnyúló átmeneti időszakot jelent, ahol a gazdasági fejlődéshez szükséges lépéseknek mindaddig teret enged a vezetés, ameddig azok érintetlenül hagyják a politikai rendszert. (Forrás: *Juhász Ottó (2009): A kínai belső helyzet alakulása, kilátások. In Inotai András, Juhász Ottó (szerk.): A változó Kína. Budapest: Akadémiai Kiadó*)

A fokozatos nyitásnak az ezredforduló után mutatkozott meg erősebben az életszínvonalra gyakorolt jótékony hatása, jóllehet Kína már az 1978-2002 közötti időszakban is átlagosan 9%-os éves egy főre jutó GDP-növekedést produkált.

Kínát 2007-ben már a világ harmadik legjelentősebb gazdaságaként tartották számon, nominális GDP-jét tekintve 2010-ben Japánt megelőzve a második helyre lépett. Jóllehet a 2009-es válság Kínát is kedvezőtlenül érintette, ennek negatív hatásai azonban kevésbé erőteljesen jelentkeztek. 2009-ben a növekvő gazdasági jólét megőrzése mellett a kínai

gazdaság stabilitása is megmaradt, és a gazdaság továbbra is növekedett: a GDP 2009-ben is 8,7 %-kal nőtt, a hivatalos adatok szerint elérte a 4911 milliárd USD-t.

A válságra adott válaszként a kínai gazdaságpolitika 2011-től új irányt vett. Az ún. „*soft landing*” politika célja az, hogy az országot egy hosszú távú és fenntartható növekedési pályára állítsa, továbbra is megőrizve az 7% körüli GDP-növekedést, de az infláció közben tartásával stabilizálja a belső gazdasági viszonyokat is.

Elemzők szerint a kínai gazdaságpolitikát a későbbiekben is meghatározza az a felismerés, miszerint a kínai gazdasági növekedés mértéke is egyre inkább függ a jövőben az országba áramló (részben külföldi) tőke mennyiségétől, a külföldi befektetések tehát kulcsfontosságúak lesznek a növekedés szempontjából.

A német „Industry 4.0” mintájára meghirdetett „Made in China 2025” program erősíteni kívánja a kínai vállalatok globális versenyképességét az állami szerepvállalás fokozatos csökkentése, az innovatív technológiák kiterjedtebb használata és a kreatív munkaerőre támaszkodó tudásalapú társadalom kialakítása révén. A Kínából kiáramló működő tőke volumene a következő évtized során várhatóan meghaladja majd az 1250 milliárd USD.

Az ország gazdasági fejlettsége területileg eltérést mutat. Az iparosodottabb, magasabb egy főre jutó GDP-vel rendelkező keleti, partmenti övezetek szintjére való felzárkózást a kínai vezetés a belső szárazföldi területeken ún. speciális gazdasági övezetek kialakításával, illetve nagyszabású infrastrukturális fejlesztésekkel kívánja elősegíteni. Ez az irány újabb lendületet kaphat a 2013-ban meghirdetett, „Egy övezet egy út”, illetve „Új Selyemút” koncepcióval.

A kínai gazdasági nyitás fontos eleme az ún. „Egy övezet egy út” stratégiája, melyet Xi Jinping elnök a 2013-as kazahsztáni látogatása alkalmával jelentett be. A terv célja a külföldi befektetések és infrastrukturális fejlesztések ösztönzése mellett az is, hogy Kína kereskedelmi partnerei egyszerűsítsék az üzletet, kereskedelmet érintő vámeljáráásokat, például feloldják azokat a védővámokat, amelyeket az Európai Unió vetett ki a kínai árukra. A végcél, hogy új szabadkereskedelmi övezetek szülessenek, ahol kínai vállalatok könnyebben telepedhetnek meg.

További információk az „Egy övezet egy út” stratégiáról:

https://en.wikipedia.org/wiki/One_Belt,_One_Road

<https://www.theguardian.com/cities/ng-interactive/2018/jul/30/what-china-belt-road-initiative-silk-road-explainer>

A kínai gazdaság az elmúlt évek során mélyreható változásokon ment keresztül, céljait és szerkezetét tekintve egyaránt. A Hszi Csin-ping (Xi Jinping) elnök által a 2016 és 2020 közötti fejlesztési célok kapcsán felvetett, „innovatív, összehangolt, zöld és nyitott” fejlődési út nem csupán a jelenlegi kínai gazdasági problémákra reflektál, hanem a hosszú távú fejlődéshez vezető utat is lefekteti. Az úgynevezett kettős körforgás (dual circulation) gazdasági stratégiát először Hszi Csin-ping említette 2020. májusban; a stratégia egy belső és külső körből tevődik össze, melyben a belső kör a hazai piacra és innovációra támaszkodásból, a külső kör pedig külkereskedelemből és a külföldi befektetések

vonzásából áll. Minden jel arra mutat, hogy a kettős körforgás meghatározó szerepet fog betölteni a 14. Ötéves Tervben, és az átfogó stratégia valószínűleg az elkövetkezendő évtizedek gazdasági politikájára is jelentős hatással lesz. A kettős körforgás fő pillére a belső körre való támaszkodás lesz: ezzel a politikával nagymértékben csökkenthetők a kiszámíthatatlan világgazdasági változások által okozott negatív hatások. Kína a világ legnagyobb felvevő piacával rendelkező ország, és Hszi szerint most jutott el a gazdasági fejlettség azon fokára, hogy kivitelezhetővé vált a stratégiai szektorokban való önfenntartásra való törekedés. Kína évek óta a világ legteljesebb ellátólánc rendszerével rendelkezik, azonban az USA-val vívott kereskedelmi háború rávilágított arra, hogy a kínai gazdaság keresleti oldala továbbra is erősen függ a szuperhatalom által gyártott high-tech termékektől (mikrochipek, félvezetők stb.). A belső körre támaszkodás nem létezhet a külső kör nélkül, így a párt az utóbbi évtizedek gazdasági stratégiáját folytatva továbbra is prioritásként fogja kezelni az export növelését, valamint erősíteni kívánja a világ országainak kitettségét a kínai ellátási láncoknak, melyet a befektetésösztönzésfolytatásával kíván elérni. A konkrét gazdaságpolitikai intézkedések mellett az innováció- vezérelt fejlődés, az adminisztratív eljárások egyszerűsítése, a korrupció elleni küzdelem és a jogállamiság érdekében tett lépések mind hozzájárulnak egy olyan rendszer létrehozásához, amely biztosíthatja Kína tartós és hosszú távon is fenntartható gazdasági fejlődését. A belső stabilitás egyik kulcselemének a Kínai Kommunista Párt vezető szerepének megőrzését, befolyásának fenntartását tekintik. A vezetés arra törekszik, hogy a politikai változások, reformfolyamatok irányítottan és fokozatosan következzenek be.

2019 novemberében Kína valuta tartaléka megközelítőleg 3096 milliárd dollárt tett ki, ami jelentős csökkenés a 2014-es 3870 milliárd dolláros szinthez képest. A csökkenés ellenére Kína továbbra is őrzi a világban vezetőpozícióját valutatartalék tekintetében. A foglalkoztatottak száma nagyjából 807 millió fő, míg a munkanélküliség ráta 3,9% a 2017-es becslések alapján, ez 2018-ban 3,8%-ra mérséklődött. Ezek az adatok azonban gyakorlatilag a városi munkanélküliek arányát mutatja, a vidéki munkanélküliség nyomon követéséhez nem áll rendelkezésre megfelelő adatsor. 2021 első hat hónapjában a Kínai Statisztikai Hivatal adatai 5%-os munkanélküliséget mutattak.

Kína legfontosabb külkereskedelmi partnere az Európai Unió, azonban az egyes országokat tekintve az Egyesült Államok, Hong Kong, Japán és Dél-Korea a legfontosabbak. Németország Kína ötödik legfontosabb exportpartnere.

A kelet-ázsiai régió növekedési üteme 2013-as év második felében egy kissé lassult, ahogy Kína az exportorientált gazdaságról fokozatosan a belső keresletre kezdett koncentrálni. A növekedés lassulása a térség nagyobb átlagjövedelmű országait is érinti (például Indonéziát, Malajziát és Thaiföldet), ami a befektetések alacsonyabb volumenében, valamint az áruk előrejelzésekben várt alacsonyabb globális reálértékében is megmutatkozik.

A kínai GDP növekedése 2019-re 6,2%-ra lassult. A beruházások mértékének a vártnál nagyobb lassulása befolyásolhatja a térséget, főként az ipari nyersanyagokat és beruházási javakat szállító exportőröket érintheti kedvezőtlenül.

(Forrás: <http://data.worldbank.org/country/china>)

2005 júliusában (az amerikai dollárhoz való szoros kötés után) Kína átállt egy árfolyamrendszerre, amely egy valutakosárra hivatkozik. 2005 közepétől 2008 végéig a renminbi (RMB) az amerikai dollárral szemben több mint 20% -kal emelkedett, de az árfolyam a globális pénzügyi válság kezdetétől gyakorlatilag a dollárhoz kötött volt, egészen 2010 júniusáig, amikor Peking bejelentette, hogy lehetővé teszi a fokozatos liberalizációt. 2013-tól 2015 elejéig a renminbi nagyjából 2% -kal emelkedett a dollárral szemben, de az árfolyam 13% -kal csökkent 2015 közepétől 2016 végéig, az erős tőkeáramlások közepette, ami részben a 2015. augusztusi hivatalos leértékelődésből ered; 2017-ben az RMB újra megemelkedett a dollárral szemben - 2016 végétől 2017 végéig közel 7% -kal. 2013 és 2017 között Kína volt a világ egyik leggyorsabban növekvő gazdasága, átlagosan valamivel több mint 7% -os éves növekedést ért el. 2015-ben a Kínai Népi Bank bejelentette, hogy továbbra is óvatosan törekszik a renminbi teljes konvertibilitására, miután a valuta elfogadásra került az IMF speciális lehívási jogkosár részeként. Ugyanakkor 2015 végén a kínai kormány megerősítette a tőkeellenőrzést és a tengerentúli befektetések felügyeletét az árfolyam jobb kezelésére és a pénzügyi stabilitás fenntartására.

A kínai kormány számos gazdasági kihívással néz szembe, többek között:

- a) a magas hazai megtakarítási ráta csökkenése és ennek megfelelően a háztartások alacsony fogyasztása;
- b) a magas pénzügyi vállalati adósságráta kezelése a pénzügyi stabilitás fenntartása érdekében;
- c) a helyi önkormányzatok adósságállományának kontrollja;
- d) a versenyképesség megőrzése mellett magas fizetéseket biztosító munkahelyek teremtése a feltörekvő középosztály - köztük a vidéki bevándorlók és a főiskolai végzettségűek - számára;
- e) az ingatlanszektor spekulatív befektetéseinek csökkentése a gazdaság lassulása nélkül;
- f) az ipari túlkapacitás csökkentése;
- g) a termelékenység növelése a tőke hatékonyabb elosztásával és az innováció állami támogatásával;
- h) folyamatosan öregedő népesség;
- i) környezetszennyezés.

A gazdasági fejlődés a tengerparti tartományokban sokkal erőteljesebb volt, mint a belső területeken, ennek következtében 2016-ban nagyot nőtt a városok népessége, több mint 169,3 millió munkavállaló és hozzátartozója települt át a városokba, hogy munkát találjon. A kínai kormányzat egy gyermek politikája - amelyet 2016-ban módosítottak és engedték a családok számára, hogy lehetővé tegye a családok számára, hogy két gyermeke legyen - következtében Kína a világ egyik leggyorsabban öregedő országa. Egy másik hosszú távú probléma a környezetszennyezés, a levegőszennyezés, a talajerózió és a vízszint folyamatos csökkenése, különösen északon. Kína mezőgazdasági művelésre alkalmas területe továbbra is zsugorodik az erózió és az urbanizáció miatt. A kínai kormány arra törekszik, hogy az energiatermelés tekintetében az olajat és a szént fokozatosan kiváltsák nukleáris és tiszta energiával. 2016-ban Kína ratifikálta az éghajlatváltozás elleni küzdelemre vonatkozó

többoldalú megállapodást, a Párizsi Klímaegyezményt, és elkötelezte magát a széndioxid-kibocsátás csökkentése mellett.

A kormány 2015 márciusában bemutatott 13. ötéves terve hangsúlyozta, hogy növelni kell az innovációt és növelni kell a hazai fogyasztást annak érdekében, hogy a gazdaság kevésbé függjön a kormányzati beruházásoktól, az exporttól és a nehéziparttól. A kínai vezetők 2010-ben vállalták, hogy 2020-ig megduplázzák a kínai GDP-t, és a 13. ötéves terv 2020-ig legalább 6,5% -os éves gazdasági növekedési célkitűzéseket tartalmaz e cél elérése érdekében.

Forrás: CIA Factbook: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/china/>

A Hszi Csin-ping (Xi Jinping) elnök által a 2016 és 2020 közötti fejlesztési célok kapcsán felvetett, „innovatív, összehangolt, zöld és nyitott” fejlődési út nem csupán a jelenlegi kínai gazdasági problémákra reflektál, hanem a hosszú távú fejlődéshez vezető utat is lefekteti. Az úgynevezett kettős körforgás (dual circulation) gazdasági stratégiát először Hszi Csin-ping említette 2020. májusban; a stratégia egy belső és külső körből tevődik össze, melyben a belső kör a hazai piacra és innovációra támaszkodásból, a külső kör pedig külkereskedelemből és a külföldi befektetések vonzásából áll. Minden jel arra mutat, hogy a kettős körforgás meghatározó szerepet fog betölteni a 14. Ötéves Tervben, és az átfogó stratégia valószínűleg az elkövetkezendő évtizedek gazdasági politikájára is jelentős hatással lesz. A kettős körforgás fő pillére a belső körre való támaszkodás lesz: ezzel a politikával nagymértékben csökkenthetők a kiszámíthatatlan világgazdasági változások által okozott negatív hatások. Kína a világ legnagyobb felvevő piacával rendelkező ország, és Hszi szerint most jutott el a gazdasági fejlettség azon fokára, hogy kivitelezhetővé vált a stratégiai szektorokban való önfenntartásra való törekedés. Kína évek óta a világ legteljesebb ellátólánc rendszerével rendelkezik, azonban az USA-val vívott kereskedelmi háború rávilágított arra, hogy a kínai gazdaság keresleti oldala továbbra is erősen függ a szuperhatalom által gyártott high-tech termékektől (mikrochipek, félvezetők stb.). A belső körre támaszkodás nem létezhet a külső kör nélkül, így a párt az utóbbi évtizedek gazdasági stratégiáját folytatva továbbra is prioritásként fogja kezelni az export növelését, valamint erősíteni kívánja a világ országainak kitettségét a kínai ellátási láncoknak, melyet a befektetésösztönzésfolytatásával kíván elérni. A konkrét gazdaságpolitikai intézkedések mellett az innováció- vezérelt fejlődés, az adminisztratív eljárások egyszerűsítése, a korrupció elleni küzdelem és a jogállamiság érdekében tett lépések mind hozzájárulnak egy olyan rendszer létrehozásához, amely biztosíthatja Kína tartós és hosszú távon is fenntartható gazdasági fejlődését. A belső stabilitás egyik kulcselemének a Kínai Kommunista Párt vezető szerepének megőrzését, befolyásának fenntartását tekintik. A vezetés arra törekszik, hogy a politikai változások, reformfolyamatok irányítottan és fokozatosan következzenek be.

Forrás: <http://exporthungary.gov.hu/download/2/af/b2000/K%C3%ADna%20V3.pdf>

A koronavírus-járvány hatásai a kínai gazdaságra

A kínai hatóságok első alkalommal 2019. december 31-én adtak jelzést az Egészségügyi Világszervezetnek (WHO), hogy a 11 milliós Vuhan városában ismeretlen eredetű tüdőgyulladásos betegség kezdett el terjedni. A betegek többsége az egyik helyi élelmiszer piacon dolgozott (Huanan Seafood Wholesale Market), a piacot 2020. január 1-én bezárták. A fertőzöttek száma ekkor még csak 40 fő körül alakult (igazolt eset). Kínai hivatalos források szerint a 2002-2003-as Súlyos Akut Légzőszervi Szindróma (SARS) vírus jelent meg ismét. A hírt 2 nappal később korrigálták, ekkor jelentették be, hogy a koronavírusok családjának egy újabb típusa jelent meg, amely ekkor kapta a 2019-nCoV elnevezést. Hivatalosan az első halálesetet 2020. január 11-én jelentették. A vírus rohamosan terjedt szét az egész világon, nemcsak az egészségügyi rendszereket terhelte meg globálisan, de nagyon komoly gazdasági hatásai is voltak. A globális ellátási láncok megszakadtak, sok multinacionális cég a tevékenységének Kínából való elköltöztetését fontolgatja.

Kína gazdasága 2020-ban, a világ meghatározó gazdaságai közül egyedülként, nem csökkent, hanem éves szinten 2,3%-os növekedést tudott felmutatni. A kínai Nemzeti Statisztikai Hivatal előzetes számításai szerint a kínai GDP 2021 első felében elérte az 53,21 billió jüan (~8,23 billió USD) értéket, mely 12,7%-kal magasabb az előző év azonos időszakához képest. Negyedéves bontásban a GDP az első negyedévben 18,3%-kal, míg a második negyedévben 7,9%-kal növekedett az előző év azonos időszakaihoz képest. A 2021-es várható kínai GDP növekedést a legtöbb szakértő 8% és 9,2% közé teszi, jóval magasabbra, mint a központi kormányzat által előirányzott 6%. A kínai Vám Főigazgatóság (General Administration of Customs, GACC) által közzétett legfrissebb adatok szerint 2021 első hat hónapjában a kínai külkereskedelem növekedése némileg lassult, bár az árukivitel (+38,6%) és az árubehozatal (+36%) is emelkedett az előző év azonos időszakához képest

A kínai kormány intézkedései a válság hatásainak ellensúlyozására:

- a kormány növelte a kisvállalatokat segítő fiskális kiadásait, és beindította a költsékeztést, hogy támaszt adjon a GDP-növekedésnek;
- a díjak és az adók csökkentésével enyhítettek a kisebb vállalatok cash-flow nyomásán; ezáltal igyekeznek fenntartani a foglalkoztatottságot is, valamint élénkíteni a belső keresletet;
- beruházás-ösztönzési programot indítottak, melybe beletartozik például az 5G infrastruktúra kiépítésének gyorsítása, nagy adatközpontok létesítése, közlekedési hálózatok fejlesztése;
- további adócsökkentések is tervben vannak, azonban ezek nem adócsomagok formájában, hanem az aktuális iparágra és gazdasági helyzetre szabottan, folyamatosan felülvizsgálva;
- a jegybank 0,5-1%-kal csökkentette a tartalékrátát, ezzel közvetve segítve a kis-és középvállalkozások forráshoz jutását;

Társasági adó:

- azon vállalatok, amelyek a járvány kezelésében használatos eszközöket gyártanak, az eszközök költsége leírható a társasági adó összegéből;
- a koronavírussal kapcsolatos adományok összege elszámolható a társasági adó terhére, ebbe beletartozik a kórházaknak adott direkt támogatások is;
- azon vállalatok, amelyeket súlyosan érint a koronavírus-fertőzés, lehetőséget kapnak veszteségeik átvitelére az elkövetkező 8 évre a szokásos 5 helyett;

ÁFA:

- ÁFA-kedvezményre jogosultak azon szállítmányozási cégek, amelyek a vírusfertőzés kezelésére szolgáló eszközöket szállítanak;
- tömegközlekedés, szolgáltatószektor és futárszolgáltatást végző vállalatok mentesülhetnek az adófizetés alól;
- vállalatok, amelyek vírusellenes készítmények gyártásával foglalkoznak, havonta ÁFA-visszatérítésre jogosultak;

Egyéni vállalkozói jövedelemadó:

- adományok összege a koronavírus elleni védekezéssel foglalkozó szervezetek számára leírható az egyéni vállalkozói jövedelemadóból (kórházaknak szánt direkt adományok is);
- egészségügyi dolgozók, ideiglenes munkavállalók extra jövedelmei, melyek megfelelnek a kormányzati kritériumoknak, adómentesek;
- gyógyszerek, orvosi felszerelések, védőeszközök értéke, melyeket a vállalatok a dolgozók számára biztosítanak, mentesülnek az adó alól;

3.1. Peking gazdasága

2020-ban Peking GDP-je elérte a 3,6 billió jüant (554 milliárd USD). A folyamatosan növekvő szolgáltató szektor egyre nagyobb mértékben járul hozzá a GDP növekedéséhez.

2017-ben több, mint 7000 ipari vállalat működött Pekingben, ez a szám 2019-re meghaladta a 9000-et. A telekommunikáció, az ipari berendezések gyártása, a közlekedési eszközök és alkatrészek gyártása, a színesfém-kohászat, az ipari nyersanyagok és végtermékek gyártása, a kőolaj-feldolgozás, valamint a nukleáris üzemanyag-feldolgozás a legfontosabb ágazatok. Emellett jelentős a város építőipara. 2013 óta a Fortune Global 500-as listáján szereplő vállalatok közül több cég székhelye található Pekingben, mint bármelyik másik városban a világon.

Pekingben működnek az ország nagynevű pénzügyi intézetei és biztosítótársaságai – ezen intézetek megtakarítási betétállománya jüanban és külföldi valutában is jelentős.

A turisztikai előrejelzések szerint Peking világviszonylatban is egyre látogatottabbá fog válni, emellett mind a kínai belföldi, mind a Kínába beutazó turizmus igen dinamikusan növekvő ágazat. Ugyancsak jelentős a kereskedelmi és vendéglátóiparban tapasztalható fejlődés, mivel Peking felismerte, hogy szálláshelyeinek, vendéglátóhelyeinek fel kell nőnie

a világvárosi elvárásokhoz. Az ezredfordulótól kezdve sok bevásárlóközpont épült, mind a nagykereskedelem, mind a kiskereskedelem jelentős forgalmat bonyolít.

(Forrás: <http://en.wikipedia.org/wiki/Beijing>)

További információk: <http://www.cctv.com/lm/124/31/86441.html>

3.2. Sanghaj gazdasága

Sanghaj nemcsak Kína legnépesebb, de gazdaságilag is egyik legfejlettebb városa; kereskedelmi, pénzügyi központ. A város emellett a külföldi működőtőke kedvelt célpontja. A Jangce deltavidékén, Sanghajban működik a világ egyik legnagyobb forgalmat bonyolító kikötője. A földrajzilag és logisztikailag is kedvező helyzetéből adódóan a külföldi multinacionális nagyvállalatok jelentős része Sanghajba telepítette kínai, illetve kelet-ázsiai regionális központját. Sanghajban a szolgáltatási szektor (logisztika, biztosítás, bank stb.) az országos átlagnál jóval gyorsabb ütemben fejlődik.

Sanghaj gazdaságát a fenntartható, stabil növekedés jellemzi. 2017-ben 9%-os GDP-növekedést produkált a város, 2020-ben 6%-os növekedést ért el.

A külföldi részvétellel működő sanghaji vállalatok továbbra is fontos szerepet töltenek be a város gazdaságában: az ipari termelés kb. 60%-át, az export majd 70%-át és a helyi költségvetési bevételek közel 30%-át ezek adják. A külföldi cégek alapították a városban működő K+F központok 75%-át is.

A városba áramló közvetlen tőkebefektetés egyre inkább a szolgáltató szektort keresi. Ennek következtében Sanghaj már 319 nemzetközi nagyvállalat regionális központja, és megközelítőleg 350 K+F központ, valamint 220 befektetési cég telephelye működik itt. A GDP 41,2%-a származik a szolgáltató szektorból.

A sanghaji kormány segítséget nyújt azoknak a nagyobb vállalatoknak, amelyek a „külföld felé történő nyitás” keretében más országokban kívánnak terjeszkedni. Ez elsősorban tanácsadást, konzultációt, hivatalos támogatást jelent. A helyi cégek külföldi megjelenése valószínűleg a továbbiakban is a következő három formában történik: termékek eladása saját márkánévvel; termékek exportja multinacionális cégekkel együttműködve; saját termelési kapacitások kiépítése, üzemek megvétele.

Jelentősen javult a városban a kommunikációs és a közlekedési hálózat. A 2010-es világkiállításra már 11 metróvonalból álló hálózat épült ki, és az elkövetkező években újabb dinamikus fejlesztés várható a közlekedési infrastruktúrában.

A kínai cégek üzleti stratégiájának részét képezi, hogy szívesen nyitnak képviseleti irodát vagy regionális központot külföldön, valamint vegyesvállalat alapításával is megpróbálják saját fejlődésüket előremozdítani – jól példa erre a Yantai Wanhua (Borsodchem), a Huawei, a ZTE (Zhongxing Telecommunication Equipment) magyarországi jelenléte.

A 2010-es világkiállítás igen fontos szerephez jutatta a várost. A világkiállításra az érdeklődők 95%-a Kínából érkezett, azonban a város nemcsak idegenforgalmi szempontból tekintett a rendezvényre, hanem megpróbálta a város megújításával (városi terek megújítása, innovációk, élhető város megteremtése) és fejlesztésével is összekötni az egyszeri eseményt.

A magyar pavilon fő látványossága a 2007-ben tervezett Gömböc volt, egy olyan speciális mértani test, ami bármilyen helyzetből visszabilen az eredeti egyensúlyi pozícióba. A

magyar pavilont 7,5 millió látogató kereste fel a világkiállítás alatt, ami a belső design kategóriában ezüstérmet kapott.

4. További hasznos gazdasági információk

Külgazdasági és Külügyminisztérium:

<http://exporthungary.gov.hu/download/2/af/b2000/K%C3%ADna%20V3.pdf>CIA Factbook:

<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/china/>Versenyképességi Index:

<https://countryeconomy.com/government/global-competitiveness-index/china>

A Világbank adatbázisa: <http://data.worldbank.org/country/china>

Kína központi statisztikai hivatala angol nyelven: <http://www.stats.gov.cn/english/>

Az ENSZ adatai: <http://data.un.org/Search.aspx?q=china>

Az EU Market Access Database elérhetősége:

http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/index_en.html

Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal

1. Politikai, államközi kapcsolatok

A két ország 1949-ben vette fel egymással a diplomáciai kapcsolatot, amikor a magyar fél bejelentette, hogy elismeri a Kínai Népköztársaságot. Az ötvenes években gyakoriá váló találkozók után az 1960-as években a kínai kulturális forradalom miatt kialakuló ideológiai különbségek elmélyülése visszavetette a kétoldalú kapcsolatokat. Az államközi kapcsolatok az 1970-es évekre újra normalizálódtak, ám a pártközi kapcsolatok megszakadtak. Az 1980-as évekre a két ország közötti kapcsolatok új lendületet kaptak, az együttműködés tere szélesedett.

1991-ben előbb a kínai külügyminiszter érkezett hazánkba, majd 1994-ben Göncz Árpád államfő látogatott Kínába, ami a további kapcsolatépítés tekintetében döntő fontosságúnak bizonyult. Ezután a kétoldalú találkozók rendszeressé váltak, a kapcsolat elmélyítését tűzve ki célul.

1991-ben aláírták a két ország közötti befektetésvédelmi egyezményt, és a következő évben jóváhagyták a jövedelem kettős adóztatását megelőző és az adócsalást megakadályozó egyezményt.

A Kínai Kereskedelmi Központ 1992-től működik Budapesten. A kétoldalú politikai kapcsolatok az elmúlt években is tovább mélyültek, így már külön kormánybiztosság foglalkozik a magyar-kínai kétoldalú kapcsolatok összehangolásával.

A Külgazdasági és Külügyminisztérium megalakulásával a Kínával kapcsolatos ügyek külön főosztály hatáskörébe tartoznak. A magyar kormány különleges figyelmet szentel a kínai relációnak, országaink együttműködése mára többszintű, összetett rendszerben működik. A legkülönbözőbb területekre kiterjedő cserekapcsolatok és együttműködési formák folyamatosan mélyülnek. A kínai-magyar viszony történelme legjobb időszakát éli. Magyarország és Kína között sem megoldandó történelmi kérdések, sem alapvető érdekütközések nincsenek. A két fél közös erőfeszítésének várhatóan a magyar-kínai kapcsolatrendszer a jövőben is folyamatosan tovább fejlődik.

Magyarország Keleti Nyitás programjával párhuzamosan 2011 őszén Kína és a közép-kelet-európai régió 16 országa Budapesten hirdette meg a Kína és Közép-Kelet-Európa (Kína – KKE) együttműködési platform életre hívását. Kína külkereskedelme diverzifikálásában és a kínai vállalatok nemzetközi szerepvállalásának ösztönzésében stratégiai szerepet szán a KKE régió országainak, köztük Magyarországnak.

Bővebben a politikai kapcsolatokról:

<https://peking.mfa.gov.hu/page/politikai-kapcsolatok>

2. Gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok

2000-re a kínai-magyar kereskedelmi forgalom összértéke 997 millió USD volt, majd 2001-re 1,16 milliárdra emelkedett, 2002-re elérte az 1,617 milliárd USA dollárt, amely a Kínával folytatott kereskedelem volumenét tekintve akkor a legmagasabb értéket képviselte a kelet-közép-európai régióban. A két ország közötti külkereskedelmi forgalom 2003-ban mintegy 2,6 milliárd USD, 2006-ban megközelítette 4 milliárd USA dollárt, 2012-re elérte a 7,22 milliárd USD értéket.

(Forrás: <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/magyarkinaigkapcs.pdf>)

A kétoldalú kereskedelmi forgalom összértéke 2018-ban és 2019-ben elérte a 8,7 milliárd USD értéket, 2020-ban már 11 milliárd USD volt. A Kínából Magyarországra irányuló import értéke 2019-ben 7,1 milliárd, 2020-ban 9 milliárd, a magyar export értéke pedig 2019-ben 1,6 milliárd, 2020-ban pedig 2 milliárd USD volt.

(Forrás: KSH)

Kínával jobbra a közepes vagy nagyobb magyar ipari vállalatok bonyolítanak exportot, melyek beruházási aktivitására is kedvezően hat a távol-keleti térségben való jelenlét.

A Kína és Magyarország közötti külkereskedelmet főként multinacionális vállalatok bonyolítják. A Kínával szembeni jelentős kétoldalú áruforgalmi deficit részben a multinacionális vállalatok belső munkamegosztásából fakad, ugyanis a Magyarországra importált áruk nagy része az összeszerelés után késztermékként re-exportra kerül, és máshol exporttöbbletként mutatkozik.

A kétoldalú kereskedelem termékszerkezete elég hasonló: főleg járműmotorok, alkatrészek, elektronikai és híradástechnikai eszközök exportja és importja bonyolódik.

A Kínából Magyarországra importált legfontosabb termékek: mobiltelefonok és -alkatrészek, automatikus adatfeldolgozó gépek és ezek részegységei; mágneses és optikai leolvasók; kódolt adatot átíró gépek, alkatrészek a rádióhullám elvén működő készülékekhez, elektromos transzformátorok, statikus áramátalakítók és induktorok (valamint mindezek alkatrészei) és irodai gépek alkatrészei, tartozékai, illetve a ruházati és textiltermékek.

Kína főként alapanyagokat importál, ezért a magyar export szempontjából perspektivikus ágazatok az ipari nyersanyagokat és élelmiszer-alapanyagokat, illetve a feldolgozott élelmiszeripari termékeket előállító ágazatok. Az autóiipari, gépipari, valamint elektronikus termékek meglévő exportja mellett az orvosi műszerek kivitele tűnik gyümölcsözőnek, amit azonban megnehezít a bevizsgálás és a forgalomba helyezési engedélyek megszerzése. Ezek átfutási ideje másfél-két év, és erős marketing-tevékenység szükséges a piaci áttöréshez, miközben fontos tudni, hogy Kínában valódi igény mutatkozik a világszínvonalú termékek, innovációk iránt. Emellett a környezetvédelem, a víztisztítási technológiák, a különféle

mezőgazdasági (pl. szárazságtűrő növények) és élelmiszeripari technológiák terén mutatkozik nagyobb kínai kereslet.

A magyar-kínai külkereskedelemben nagyon fontos szerepet tölt be a mezőgazdaság és az élelmiszeripar. A közép-európai országok közül ma Magyarország rendelkezik a legtöbb termékcsoporthoz vonatkozó exportengedéllyel Kínába. (Forrás:

<https://peking.mfa.gov.hu/page/keoldalu-gazdasagi-kapcsolatok>

<https://peking.mfa.gov.hu/page/mezogazdasagi-kapcsolatok>)

Magyar szempontból perspektivikus ágazatok:

- Tudás- és technológia-intenzív ágazatok
- K+F
- Turizmus
- Mezőgazdaság
- Élelmiszeripar
- Vízgazdálkodás
- Környezetvédelem
- Energetika
- Infrastruktúra
- Egészségipar
- Oktatás

A magyar-kínai külkereskedelem áruszerkezete (Millió USD)

| Megnevezés | Kivitel | | | | Behozatal | | | | Egyenleg | | | |
|---|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 |
| Összesen | 2690 | 2372 | 1666 | 2062 | 5290 | 6370 | 7157 | 9017 | -2600 | -3998 | -3998 | -6955 |
| Élő állatok, állati termékek | 66,02 | 31,6 | 26,2 | 17 | 7,4 | 8,9 | 11,8 | 3,6 | 58,62 | 22,7 | 14,4 | 13,4 |
| Vegyipari termékek | 118 | 185 | 205 | 170 | 217 | 277 | 311 | 429 | -99 | -92 | -106 | -259 |
| Gépek és villamossági cikkek | 953 | 873 | 799 | 911 | 3894 | 4346 | 4937 | 5107 | -2941 | -3473 | -4138 | -4196 |
| Járművek és szállítási célú felszerelések | 1078 | 731 | 141 | 411 | 118 | 148 | 185 | 208 | 960 | 583 | -44 | 203 |
| Orvosi és mérőműszerek | 203 | 205 | 128 | 134,5 | 173 | 214 | 328 | 1545 | 30 | -9 | -200 | -1410 |

Forrás: KSH

A külföldre irányuló tőkeáramlás (FDI export), a meghirdetett „Go Global” gazdaságstratégia következtében tovább nőtt. Kína befektetőként ma már egyre inkább Afrikára koncentrál, emellett Dél-Amerikában és a délkelet-ázsiai régió kevésbé fejlett országaiban is erősebben jelen van.

2011-ben a kelet-közép európai régióban megvalósított kínai befektetések aránya tovább nőtt (a térség legjelentősebb beruházása például a WANHUA magyarországi beruházása), de összességében a kínai tőkebefektetéseknek továbbra is csak kis hányada irányul Európa felé. Míg a világ távoli régióiba irányuló kínai tőkebefektetések elsősorban az energiahordozók és ásványkincsek megszerzésére irányulnak, addig a fejlettebb térségekbe, (mindenekelőtt az EU-ba és high-tech iparágakba) irányuló kínai beruházások a fejlesztésekre fókuszálnak.

A Magyarországon jelen lévő kínai befektetők száma folyamatosan emelkedik. Budapesten nyitotta meg a Bank of China (BoC), Kína egyik legnagyobb kereskedelmi bankja közép- és kelet-európai regionális központját, amely egyben a kontinens ötödik Renminbi-klíring központjaként funkcionál. A Wanhua Industrial Group felvásárolva a magyar BorsodChem Zrt. vegyipari vállalatot, létrehozta a világ harmadik legnagyobb izocianát-gyártóját, befektetéseivel pedig Európa legnagyobb kapacitású TDI üzemét. A Huawei infokommunikációs nagyvállalat magyarországi leányvállalatán keresztül egész Európát Huawei-termékekkel ellátó összeszerelő központot (Huawei Europe Supply Center), illetve Biatorbágyon az európai régiót kiszolgáló logisztikai központot üzemeltet (Huawei Europe Logistic Center). Székesfehérváron hozta létre európai gyártóüzemét a gumiprés-gépgyártás terén tevékenykedő Himile, emellett 2016 során került bővítésre a számítástechnikai eszközöket gyártó Lenovo, valamint a világ vezető autóiipari beszállítói közé tartozó Yanfeng magyarországi gyártóüzeme. Joggal említhető továbbá a China BBKA Group Corporation által Szolnokon megalapításra kerülő citromsavgyárának és a kínai BYD Komáromban létrehozásra kerülő első európai elektromos buszgyárának projektje is.

A külkereskedelem gyors felfutásával, valamint a globális világkereskedelem egyre nagyobb mértékű kölcsönös függőségi rendszerének kiépülésével Kína felismerte, változtatnia kell a kereskedelmi politikáján, és magáévá tette a szabadkereskedelem gondolatát, mint a kínai termékek számára a piacra jutást biztosító eszközt.

Kína 2001-től a Kereskedelmi Világszervezet (WTO, World Trade Organization) tagja. 2001-ben csatlakozott a Bangkoki Egyezményhez. 2003-tól preferenciális vámelbánásban részesít egyes legkevésbé fejlett országokat (LDC); 2005-től 25 afrikai ország egyes termékeire vámmentességet alkalmaz. 2003-ban szabadkereskedelmi megállapodást (FTA) kötöttek Hongkonggal és Makaóval, 2006-ban Chilével és Pakisztánnal. 2004-ben tárgyalásokat kezdtek a Délkelet-Ázsiai Nemzetek Tanácsával (ASEAN) egy 2015-ig megvalósítandó szabadkereskedelmi övezet kialakításáról (a szabadkereskedelmi megállapodás 2016. július 1-ével lépett életbe).

2013-ban a Magyar Nemzeti Bank és a People's Bank of China (PBC, a Kínai Népköztársaság jegybankja) 10 milliárd jüan névértékű kétoldalú devizacseréről kötött keretmegállapodást. Ez elősegítheti a két ország közötti kereskedelem további fejlődését, másrészt a pénzügyi stabilitási kockázatok mérséklődéséhez is hozzájárulhat.

(Forrás: <http://www.chinaembassy.hu/hu/zxgx/zzgx/t84598.htm>;
<https://peking.mfa.gov.hu/page/ketoldalugazdasagi-kapcsolatok>)

2.1. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar-Kínai Tagozata

Az MKIK Magyar-Kínai Tagozata (<https://mkik.hu/bemutatkozas-magyar-kinai-tagozat>) azt a célt tűzte ki maga elé, hogy a magyar vállalatok részvételét hatékonyabbá tegye a kínai

piacon. A Tagozat megalakulása óta kimagasló szerepet játszik a két ország gazdasági kapcsolatainak fejlesztésében. Segítségükkel több hazai cég vetette meg lábát Kínában, számos rendezvény került megszervezésre a Tagozat keretein belül; többek között üzletember-találkozók, tájékoztató fórumok, tagozati ülések, továbbá rendszeresen szerveznek üzleti delegációkat Kínába. Különböző kínai rendezvények szervezésében és promóciójában más hazai és kínai szervezetekkel is együttműködnek. A kínai társszervezeteikkel (CCPIT-China Council for the Promotion and International Trade, All China Federation of Industry and Commerce) 2006-ban aláírt együttműködési megállapodások által tovább bővítették kétoldalú kapcsolatrendszerüket. A Tagozat elnöke Nádasi Tamás, az Aquaprofit Zrt. elnöke; a társelnöki posztot Forintos Róbert, a Tradeland Kft. igazgatója, az alelnöki pozíciót Wolf Csaba, a Medical Evolution Kft. kereskedelemfejlesztési igazgatója látja el.

A Magyar-Kínai Tagozat legfontosabb együttműködő partnerei Kínában:

- **Kínai Nemzetközi Kereskedelemfejlesztési Tanács** (China Council for the Promotion of International Trade - CCPIT)
Web: <http://www.ccpit.org>
Cím: 1 Fuxingmenwai Street, Beijing 100860, P.R.China
Tel: 86-21-61618888
Fax: 86-21-63232036
- **A Kínai Általános Kereskedelmi és Iparkamara** (All-China Federation of Industry & Trade - ACFIC)
Web: <http://www.chinachamber.org.cn/>
Cím: No.70, West Deshengmen Street, Xicheng District, Beijing, China 100035
Telefonszám: 86-10-58050738

A lengyel koordinációval, 2015-ben megalakult Kína-KKE országok Üzleti Tanácsában Magyarországot az MKIK képviseli.

3. Oktatási, kulturális kapcsolatok

A magyar-kínai kétoldalú oktatási kapcsolatok 1987-ben kezdődtek egy a kulturális, tudományos és oktatási együttműködés aláírásával.

Ezt követően 1997-ben az iskolai végzettség és tudományos fokozatok kölcsönös elismeréséről született megállapodás.

2002 júniusában a két ország aláírta a Kínai-Magyar Tudományos és Technológiai Együttműködési Egyezményt, majd a következő évben egy újabb kormányközi egyezmény, az állat- és növény-egészségügyi egyezmény aláírására került sor.

Ezen kívül Budapesten 2004-ben megnyitotta kapuit az első magyar-kínai kéttannyelvű általános iskola, valamint 2006-ban megkezdte működését az ELTE Konfuciusz Intézet a Pekingi Idegen Nyelvi Egyetem együttműködésével (az intézeten belül 2013 őszében megalakult a Közép-és Kelet Európai Regionális Tanárképző Központ).

Az oktatási kapcsolatok elmélyítését célozzák a mind a kínai, mind a magyar diákok számára kölcsönösen elérhető külföldi ösztöndíjak.

Hasznos linkek (ösztöndíjprogramok):

<http://www.mrk.hu>

<https://tka.hu/#> (Tempus Közalapítvány – Stipendium Hungaricum Ösztöndíj)

4. Idegenforgalmi kapcsolatok

A beutazás Kínába megfelelő vízumhoz kötött, a határon főszabályként nem lehet érkezéskor vízumot igényelni.

2018. május 1-jétől vízummentesen lehet látogatni a dél-kínai Hainan szigetre, és ott 30 napig tartózkodni (tranzitálás nélkül is), ha az utazást utazási irodán keresztül szervezik. Kérjük, hogy ezzel kapcsolatban tájékozódjon a Kínai Népköztársaság budapesti nagykövetségén. 2018. május 1-jétől a Kínai Népköztársaság szárazföldi területén kívülről érkező külföldi utasoknak a repülőtereken az útlevelellenőrzés alkalmával rögzítik ujjnyomataikat is. Kivétel ez alól a 14 év alatti vagy a 70 év feletti utasok, illetve, a diplomata útlevéllal utazó személyek.

További információk a Kínába való beutazásról:

<https://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?kina>

2003-ban létrejött a magyar-kínai ADS (Authorized Destination Status) megállapodás, amelynek értelmében Kína Magyarországot ún. engedélyezett turisztikai célországággá nyilvánította, ahova a kínai utazási irodák szervezett keretek között utaztathatnak turistacsoportokat. Ennek hatására a kínai beutazó turizmus érezhetően növekedett, és a viszonylag korán megkötött ADS-megállapodás miatt versenyelőnyre tett szert a közép-európai régió más országaival szemben.

Magyarországon dinamikus, évi 20-30 százalékpontos növekedés jellemzi a kínai beutazó forgalmat.

A kínai turisták száma töretlenül növekszik, 2016. első 9 hónapjában 30%-os növekedést mutatott az előző év azonos időszakához képest. Ehhez nagyban hozzájárult, hogy Budapesten nyílt meg a Kína-KKE országok Turisztikai Koordinációs Központja, Magyarország egyre népszerűbb turistadesztináció.

A kölcsönös turistaforgalmat nagyban megkönnyíti a 2015. május 1-jével újraindított Peking-Budapest közvetlen járat. Az Air China gépei heti három alkalommal, az odaúton egy rövid minszki megállóval repülnek a két főváros közötti távot.

A világ hetedik legnagyobb légitársasága, a China Eastern 2019 nyártól heti négy alkalommal közvetlen repülőjáratot indít Sanghaj és Budapest között, amely nagy mértékben növeli majd a kínai turistaforgalmat Magyarország irányába, és lehetőséget teremt arra, hogy a két ország közötti kereskedelmi forgalom is tovább nőjön.

(Forrás: http://www.turizmusonline.hu/aktualis/cikk/hova_utaznak_a_kinai_turistak;
<https://peking.mfa.gov.hu/>)

További információk a Kína-Közép-Kelet-Európa Turisztikai Koordinációs Központtól:
<https://peking.mfa.gov.hu/page/kina-koezep-kelet-europa-turisztikai-koordinacios-koezpont>

Kína a beutazó turizmus fellendítésére további lépéseket tett: 2013. január 1-jétől magyar állampolgárok számára vízummentes a beutazás a pekingi és a sanghaji nemzetközi repülőtérre. Az ide érkező magyar állampolgárok turistaként 72 órára vízum nélkül is beutazhatnak, de az adott város közigazgatási határait nem hagyhatják el.

Forrás, további hasznos információk:

<http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?kina>

http://www.turizmusonline.hu/aktualis/cikk/hova_utaznak_a_kinai_turistak

Jogi, szabályozási környezet

1. Export Kínába

Az importengedélyeket a Kínai Népköztársaság Kereskedelmi Minisztériuma (Ministry of Commerce, rövidített nevén: MOFCOM) adja ki. Az importkérelem benyújtásakor az „Application Form for Imports of Goods License” megnevezésű kérelmet kitöltve, pecséttel ellátva kell beadni.

A Kínába behozott árukra kivetett vámok és adók változhatnak attól függően, hogy egyéni vagy kereskedelmi mennyiségben történik a behozatal. Vámmentesek az 50 jüan érték alatti termékek, a termékminták (ha egyedi értékük 400 jüan alatti, illetve, ha minőség-ellenőrzés vagy feldolgozás céljából érkeznek az országba), a tájékoztatók és reklámanyagok, az oktatási anyagok, a jótékonyági adományok és az élelmiszer-segélycsomagok, a szabadkereskedelmi zónákban étékesített termékek, valamint a feldolgozás alatt álló termékek.

Import esetén a vonatkozó vámtételeket kell kifizetni, valamint a hozzáadottérték-adót. Egyes befektetések esetén az importált berendezések importvámjának és ÁFÁ-jának megfizetése alól a vállalatok felmentést kapnak.

Forrás:

<https://www.china-briefing.com/news/chinas-2020-import-stimulus-tariff-cuts-to-benefit-consumers-pharmaceuticals-high-tech-manufacturing/>

<https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2018/05/tnf-china-most-favored-nation-customs-duty-rate-reductions-for-consumer-goods.html>

A Kínai Népköztársaságba behozott áruk különféle besorolás alá esnek: legtöbbször alkalmazott „előnyben részesített országok” (Most-favored-nation duty (MFN) rates), szerződéses vámtételek, különleges preferenciális vámtételek, általános vámtételek, tariff rate quota (adott idő alatt meghatározott mennyiség kedvezményes bevitelére vonatkozó vámtételek, ideiglenes vámtételek.

További információ: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2018/05/tnf-china-most-favored-nation-customs-duty-rate-reductions-for-consumer-goods.html>

A Kínába irányuló magyar áruk beviteléhez a következő okmányok szükségesek: kereskedelmi számla, export- vagy importszerződés, szállítmányozási rendelkezések, fuvarokmányok, hajóraklevél (B/L), légfuvar levél, csomagolási jegyzék (Packing List), importkvóta-tanúsítvány, importengedély, a kínai „National Import & Export Commodity Inspection Bureau”, vagy helyi irodáinak tanúsítványa, biztosítási okmányok.

A Kínába irányuló kereskedelmi kapcsolatok megkezdése előtt javasolt felvenni a kapcsolatot a Pekingi Magyar Nagykövetség, illetve a területileg illetékes magyar főkonzulátus kereskedelmi irodájával és érdeklődni az export-, import-, vagy befektetési lehetőségekről, illetve a területileg érvényes egyéb behozatali vagy vámszabályokról.

2013 szeptemberében létrejött a Sanghaji Szabadkereskedelmi övezet, ami a város Putung városrészében egy 29 km²-es területre terjed ki. A szabályozások értelmében az övezetbe érkező, az ott létrehozott, átalakított, továbbfejlesztett és újraexportált árukra a nemzeti vámelőírások nem vonatkoznak majd, az ottani kereskedelem a hatóságok beavatkozása nélkül zajlik. A Sanghaji Szabadkereskedelmi Övezet hivatalos honlapja:

<http://en.china-shftz.gov.cn/>

2. Import Kínából és ÁFA

A Kínai Népköztársaságban az általános forgalmi adó standard mértéke 13%.

Az általános forgalmi adó mellett létezik bizonyos (luxus)termékekre (pl. alkohol, dohányáru, ékszerek, gépjárművek) kivetett fogyasztási adó is, amelynek mértéke 3% és 45% között mozog. 2019-ben új ÁFA-törvényt fogadtak el Kínában, mely számos kedvezményt biztosít a gazdaság egyes szereplőinek. A 2019-es részletes ÁFA-táblázat az alább linken elérhető:

<https://www.china-briefing.com/news/5-big-changes-chinas-vat-2019/>

Sanghaj és Peking is része annak a kilenc városban és tartományban bevezetett kísérleti egyezmények (*pilot arrangement*), ami bizonyos szolgáltatásokat, amelyek eddig a vállalkozási adó (*business tax*) hatálya alá estek, most az általános forgalmi adó hatálya alá sorolja. Ez utóbbi mértéke kedvezőbb (4-17%) például a kutatás-fejlesztést, az információs, a kreatív, a logisztikai szolgáltatásokat, valamint a hitelesítést végző vállalatok esetében.

Forrás és további információk:

https://www.ey.com/en_gl/search?q=china

2021. július elsejétől Európai Unió szabályozás alapján megszűnt az Európai Unión kívülről rendelt, 22 eurónál kisebb értékű termékek áfamentessége, a magyar hatóságok a kisebb értékű küldeményeket is kötelesek vámkezeltetni. A változás értelmében az EU határain kívülről érkező összes termék után általános forgalmi adót kell fizetni, amit a vám elé állítás előz meg. Az új díjrendszer a termékek értékével arányosan, sávosan határozza meg a fizetendő vámkezelési díjakat. Tíz eurós termékérték alatt online fizetés esetén 399 forint, 10 és 22 euró között 499 forint a vám elé állítás díja. Amennyiben nem online, hanem utánvétellel, vagyis kézbesítéskor fizet a címzett, a díj 799 forint, illetve 899 forint lett. Kína csak néhány félig feldolgozott nyersanyagra és félkész termékre vet ki exportvámot (pl. szén, nyersolaj, műtrágya és vas). A termékekre kivetett ideiglenes vámokkal is próbálja megőrizni világviszonylatban is igen jelentős nyersanyagkészleteit. A Kínából kifelé irányuló termékekre kirótt vám megegyezik a befelé irányuló termékek után kifizetendővel.

További információ:

<http://www.china-briefing.com/news/2013/03/11/import-export-taxes-and-duties-in-china.html>

<http://www.china-briefing.com/news/2013/03/11/import-export-taxes-and-duties-in-china.html#sthash.PuD0EikV.dpuf>

3. Vállalatalapítás

Kínában a társasági adómértéke 25%. Azonban fontos tudni, hogy vannak különböző, a külföldi befektetők által is igénybe vehető adókedvezmények, amik gyakran változnak, így érdemes adózási szakértővel konzultálni.

Kína belső innovációs stratégiájának megfelelően az adókedvezmények elsősorban a high-tech iparágakban tevékenykedőket érintik, itt az adókedvezmény akár 10 százalékpontos is lehet (ebben az esetben a társasági adókulcs 15%), de bizonyos tevékenységek akár még alacsonyabb adókulcsot, vagy akár adómentességet is élvezhetnek. Az adókedvezmények három, öt vagy tíz éves időtávra vehetők igénybe, a kedvezmények mértékét és igénybevételének várható időtartamát külön megállapodásban szükséges rögzíteni. Sok esetben a vállalatok az első két évre adómentességet kapnak.

Két éves adómentességet (és további három évre szóló 50%-os adókedvezményt) élveznek 2008 januárjától például a Sanghaj Putung városrészében alapított, valamint az öt Különleges Gazdasági Övezetben (Hainan, Shantou, Shenzhen Zhuhai, Xiamen) létrehozott új és high-tech fejlesztésekkel foglalkozó vállalkozások.

A legfontosabb állami támogatást élvező ágazatok: a mezőgazdaságban alkalmazott korszerű technológiák (pl. földek termékhozamának javítása, szárazságtűrő növények nemesítése), új technológiák az állattenyésztésben, új technológiák az élelmiszeriparban (pl. az állati eredetű élelmiszerek feldolgozásában és tárolásban), új technológiák az elektronikában (digitális televíziók, videokamerák gyártása, bonyolult integrált áramkörök (chipek) tervezése, NC (numerikus, lyukkártyás) vezérlésű szerszámgepek fejlesztése és gyártása), valamint új környezetvédelmi technológiák (pl. műanyag-újrahasznosítás), az energiaigényes és nyersanyagigényes tevékenységek korszerűsítése vagy a hatékonyabb erőforrás felhasználás (kőolaj-kitermelés, hőerőművek).

A Pekingi Nemzeti Gazdasági és Technológiai Fejlesztési Zóna szintén adókedvezményeket biztosít a külföldi alapítású vállalatoknak, elsősorban a tudásintenzív ágazatokban és a technológiai fejlesztések terén.

(Forrás: <http://www.china.org.cn/english/difang/76259.htm>)

A Sanghaji Szabadkereskedelmi Övezet új lehetőségeket kínál a külföldi befektetőknek, fejlesztéseknek.

Forrás: <http://en.china-shftz.gov.cn/>

Az üzleti adó (Business Tax) mértéke 3% és 20% között mozog, ezt azon társaságok és egyéni vállalkozások fizetik, amelyek a szolgáltató szektorban működnek (szállítás és hírközlés, postai szolgáltatások és kommunikáció, pénzügy és biztosítás, kultúra és sport, szórakoztatás, ingatlanközvetítés). 3%-os üzleti adót kell fizetni a szállítási és hírközlési szolgáltatásokkal foglalkozó vállalkozásoknak, míg a 20%-os adósávba a szórakoztatóipar szolgáltatásai esnek.

A vállalati nyereségadó mértéke a Kínában bejegyzett vállalatok esetében 30%, az ún. nem bejegyzett vállalatok esetében 20%. Azonban ennek számítása és mértéke a vállalkozás nagysága, az ágazati besorolás és a kiemelt övezeteket érintő adópolitika viszonylatában változhat.

(Forrás: <http://intercorp.hk/hungarian/china/taxation.php>)

A külföldi befektetők Kínában a következő vállalati formákat hozhatják létre: kínai-külföldi vegyesvállalat, 100%-ban külföldi tulajdonban lévő vállalat, külföldi tőkével működő Rt, külföldi tőkével működő holding, kockázattőke-társaság (főként high-tech vállalatok esetében), kitermelési vegyesvállalat, főleg a nyersanyagok és energiahordozók kitermelésére irányuló tevékenységgel, BOT (Build Operator Transfer) típusú vállalatok az infrastrukturális projektek kivitelezésére.

A vállalatalapítás jóváhagyási procedúrája a kérelem beadásától számítva nagyjából 90 napot vesz igénybe. Ez különféle, területenként változó díjak és illetékek kifizetése után történik. A jóváhagyatási eljárás során az alábbi területenként változó illetékeket vagy díjakat kell fizetni: jóváhagyatási tanúsítvány díja, vállalati kód illetéke, helyi ipari és kereskedelmi intézményeknél történő regisztráció díja, adóhivatali regisztrációs díj, vámregisztrációs illeték.

Korlátolt felelősségű vállalat alapításához általában legalább 30.000 jüan (kb. 3.600 EUR) összegű alaptőke szükséges, míg a részvénytársasági formában működő vállalatok minimális alaptőke-igénye 5 millió jüan (kb. 600.000 EUR). A minimális alaptőke iparáganként, a tevékenységi kör, illetve a beruházás összegének függvényében változó.

Kínában vannak a külföldi befektetések elől elzárt, stratégiai ágazatok, amelyek veszélyeztethetik az állam biztonságát, vagy sértik a társadalmi- és közérdeket, veszélyeztetik a katonai létesítményeket és működésük biztonságát, környezetszennyezőek, egészségkárosítóak vagy rombolják a természeti erőforrásokat, illetve nagy megművelhető területeket igényelnek.

A Kínai Népköztársaság területén a termőföldek kollektív, míg a városi területek állami tulajdonban vannak. Külföldiek bármilyen típusú ingatlant vásárolhatnak az országban, de egy 2006-ban elfogadott szabályozás értelmében a külföldiek csak egy éves hivatalos, bejelentett, legális tartózkodás után jogosultak ingatlanvásárlásra (lakást például kizárólag saját használatra vehetnek). A tulajdonjog ez esetben sem teljes (örök elidegeníthetetlen), általában 70 évre szóló bérleti szerződést jelent.

A vásárlóknak 3-5% értékű közjegyzői díjat (deed tax) kell fizetniük az ingatlan nagyságától és elhelyezkedésétől függően. Ezen felül felszámolhatják az esetleges közvetítói díjat, bár az újjépítésű házak értékesítésekor általában nincs közvetítói jutalék.

Az ingatlanvásárlás tekintetében a nagyobb városok, köztük Peking és Sanghaj is további követelményeket, elvárásokat támaszthatnak.

(Forrás: <https://www.internations.org/china-expats/guide/29463-housing-accommodation/buying-property-in-china-17852>)

Pekingi ingatlanvásárlás esetében a fenti általános szabályok érvényesek, az ingatlanvásárláshoz szükséges igazolást az egyéves tartózkodásról a Pekingi Önkormányzat állítja ki.

Azoknak a külföldi szervezeteknek, melyek ügynökséget vagy fiókhálózatot akarnak Pekingben kiépíteni, csatolniuk kell a városbeli tartózkodás jogcímét igazoló hivatalos dokumentumokat, valamint írásos garanciát kell nyújtaniuk arról, hogy az ingatlanokat saját használatra vásárolják. Külföldi cégek számára vagy nem saját használatra történő ingatlan megvásárlásához előbb külföldi cégalapítás szükséges.

(Forrás és további információ:

<http://www.china.org.cn/english/LivinginChina/220516.htm>)

Sanghaj és Peking a 2013-as üzleti „ingatlanbuborék” féken tartása miatt további szigorító intézkedéseket hozott: a második lakás (ingatlan) vásárlására például különadót vet ki, miközben a sanghaji Jing An, Xuhui, Baoshan és Putung kerületekben azok a külföldiek, akik már rendelkeznek egy lakással, nem vehetnek másodikat.

(Forrás: <http://www.buying-asia.com/markets/shanghai/shanghai.html>)

Információk a vállalat alapításról nyelven:

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa Sanghajról:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/china/sub/shanghai/>

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa Pekingről:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/china/sub/beijing/>

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa Kínáról:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/china>

EU SME Centre, KKV-k támogatása: <http://www.eusmecentre.org.cn/>

China IPR SME Helpdesk, KKV-k támogatása: <http://www.china-iprhelpdesk.eu/>

További hasznos információ a kínai, pekingi és sanghaji ingatlanvásárlásról:

South China Morning Post, online hírportál:

<http://www.scmp.com/business/money/markets-investing/article/1225513/new-rules-complicate-buying-property-china>

4. Egyéb

Kína tiltja azon import- és exporttermékek behozatalát vagy forgalmazását, melyek esetében fennáll a szellemi és szerzői jogok megsértése. Az Országos Vámhivatal védelmet biztosít a kereskedelmi védjegyek, a kiadói és szerzői jogok, a szabadalmi jogok kizárólagos használói számára. Az érvényes törvények és rendelkezések értelmében a vámhivatalok elkobozzák és lefoglalják, illetve megsemmisítik a fenti jogokat sértő termékeket.

Ugyanakkor más szerzők arra hívják fel a figyelmet, hogy Kína hiába csatlakozott a Világkereskedelmi Szervezethez (WTO), ami szabályozza a szellemi tulajdon védelmét, a gyakorlatban azonban a hatóságok sokszor szemet hunynak az efféle visszaélések felett, sőt egyesek szerint a kínai vezetés a vállalatokat kifejezetten ösztönzi a technológiai újítások gyors lemásolását és ezek kínai fejlesztésekbe történő beépítését.

További részletek az alábbi jogszabályban találhatóak: Regulation of People’s Republic of China on Customs Protection of Intellectual Property Rights.

A jogszabály elérhető ezen a honlapon:

Szellemi Tulajdon Világszervezete: <http://www.wipo.int/wipolex/en/details.jsp?id=5002>

További hasznos információk:

SIPO, Állami Szellemi Tulajdon Iroda: <http://english.sipo.gov.cn>

A China IPR SME Helpdesk honlapja: <https://www.iprhelpdesk.eu/china-helpdesk>

Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés

1. EXIM országkockázati besorolás

A Kínai Népköztársaság az Eximbank (Mehib Zrt.) 2021. májustól hatályos országkockázati besorolása és fedezetpolitikája alapján a 3-as országkockázati kategóriába került, azaz biztosítható a két éves vagy két éven túli törlesztési futamidejű ügyletekre vonatkozóan. (Hongkong, Kína egyik különleges igazgatási területe ugyanezen paraméterek tekintetében a 2-es, vagyis még kedvezőbb országkockázati kategóriába esik.)

Forrás: <http://exim.hu/>

2. [file \(exim.hu\)](http://file.exim.hu)Helyi fejlesztési bank

Kínai Fejlesztési Bank:

Honlap: <http://www.cdb.com.cn/English/>Cím: China Development Bank

No. 18 Fuxingmennei Street, Xicheng District, Beijing, P.R.China 100031

Tel: 86-10-6830 6789

Telex: 222802 SDBC CN

Fax: 86-10-6830 6699

E-mail: webmaster@cdb.cn

A Kínai Kereskedelmi Minisztérium (MOFCOM) Befektetésösztönző Hivatala:

Kínai Kereskedelmi Minisztérium: <http://english.mofcom.gov.cn/>

Befektetésösztönző Hivatal: <http://en.cciip.org.cn/>

Kínai Nemzetközi Kereskedelemfejlesztési Tanács (China Council for the Promotion of International Trade)

Web: [Http://www.ccpit.org](http://www.ccpit.org)

Cím: 1 Fuxingmenwai Street, Beijing 100860, P.R.China

Tel: 86-21-61618888

Fax: 86-21-63232036

3. Helyi befektetésösztönzési szervezetek

Sanghaj Pudong Fejlesztési Bank

<https://eng.spdb.com.cn/>

Cím: Shanghai Pudong Development Bank, No.12, Zhongshan Dong Yi Road, Shanghai

Sanghaji Befektetési Tanácsadó Testület (Shanghai Investment Consulting Corporation):

<http://www.at0086.com/shtzzu/>

4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat

A Kínai Kereskedelmi és Ipari Szövetség (All-China Federation of Industry and Commerce – ACFIC) a nem állami gazdasági szektor szereplőinek együttműködése, ami 1953-ban a Kínai Kommunista Párt (CPC) vezetésével jött létre. Fontos célja, hogy összeköttetést teremtsen a nem-állami és az állami szereplők között. Feladatai közé tartozik a politikai

ideológiák és a gazdasági működés összehangolása, a nem-állami szereplők segítése, orientálása, irányelvek és policy-k kidolgozása, a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok bővítése, a kereskedelmi kamarák közötti együttműködés elősegítése, a nem-állami szereplők érdekeinek artikulálása és védelme.

A szervezet egész Kínára kiterjedő regionális hálózatot működtet (tartományok, autonóm tartományok és tartományi jogú városok), ahol a regionális központok vezetése alatt több kereskedelmi szövetség és kamara is működhet.

A Kínai Kereskedelmi és Ipari Szövetség kiterjedt nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik: több, mint 400 csoporttal, intézménnyel és kereskedelmi kamarával áll együttműködésben. A Kínai Agrárkamarát (China Agriculture Industry Chamber of Commerce, CAICC) 2005-ben alapították non-profit szervezetként. A Kínai Kereskedelmi és Ipari Szövetség (All-China Federation of Industry & Commerce, ACFIC) alá tartozik, és az agrárvállalkozásokat képviseli.

A kamarai kapcsolatoknál fontos kiemelni a Kínai Nemzetközi Kereskedelemfejlesztési Tanács (China Council for the Promotion of International Trade - CCPIT) szerepét, amely üzleti információk közvetítésével, delegációk szervezésével és fogadásával, nemzetközi rendezvények szervezésével támogatja a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatok fejlődését. A CCPIT-n belül működik az újonnan létrehozott Kínai Nemzetközi Kereskedelmi Kamara (China Chamber of International Commerce – CCOIC), amin keresztül közvetlen kapcsolatban állnak a vállalkozásokkal. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamarának már több együttműködési megállapodása van érvényben a CCPIT-val és a CCOIC-val is.

A Kínai Általános Kereskedelmi és Iparkamara (ACFIC) elérhetőségei:

1. Peking

Levelezési cím: No.70, West Deshengmen Street, Xicheng District, Beijing, China 100035

Telefonszám: +86-10-58050738

E-mail: acfic@acfic.org.cn

Web: <http://www.chinachamber.org.cn>

2. Sanghaj

Cím: 17F, GongShangLian Bldg. No.55, Yan'an East Road 200002 - Shanghai

Telefonszám: +86 21 63373169

Web: <http://www.chamber-commerce.net/dir/1287/All-China-Federation-of-Industry-and-Commerce-ShangHai-China-in-Shanghai>

A Kínai Kereskedelemfejlesztési Tanács elérhetőségei (China Council for the Promotion of International Trade)

Levelezési cím: 158 Fuxingmen Inner St, Xicheng District, Beijing, Kína

Telefonszám: +86-10-58050738

E-mail: trade@ccpitbj.org

Web: <http://en.ccpit.org/info/index.html>

A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara kínai elérhetőségei (Internacional Chamber of Commerce – ICC)

Levelezési cím: c/o CCOIC Building, No.2 Huapichang Hutong, Xicheng District 100035 Beijing, China

Telefonszám: +86 10 82217869

Fax: +86 10 82217898

E-mail: lixixi@ccoic.cn

Web: <http://www.iccwbo.org/Worldwide-Membership/National-Committees/ICC-China/>

A Kínai Agrárkamara (China Agriculture Industry Chamber Of Commerce, CAICC) elérhetőségei:

Cím: North Road of East 3rd Ring Road, Chaoyang District, Beijing, P.R.China.100125

Telefon :+86-10-65069093

24 órás ügyfélszolgálat: +86-15810960902

Fax :+86-10-65066236

E-mail: caicc@china-aicc.org

Web: <http://www.china-aicc.org.cn/en/index.php>

A kínai Kereskedelmi- és Iparkamarák honlapjait összefoglaló linkgyűjtemény megtalálható az MKIK Magyar-Kínai Tagozatának honlapján:

<https://mkik.hu/partnereink-magyar-kinai-tagozat>

Az EU által működtetett vállalkozásokat segítő szervezetek:

A CHINA IPR SME Helpdesk az európai kkv-k támogatása érdekében az Európai Bizottság társfinanszírozásával létrejött projekt, amelynek keretében a kkv-k gyakorlatias, első kézből származó, megbízható tanácsokat kaphatnak a szellemi tulajdon és annak védelme területén Kína tekintetében.

A CHINA IPR SME Helpdesk ingyenesen hozzáférhető anyagai és szolgáltatásai a következők: útmutatók, e-learning modulok, webináriumok, tréningek, videók, podcastok, ország specifikus szellemi tulajdoni tájékoztatók.

Elérhetőség: Room 2480, Beijing Sunflower Tower, No. 37 Maizidian Street, Chaoyang District, Beijing 100125, China

Telefon: +86 (10) 6462 0892

E-mail: question@china-iprhelpdesk.eu

Web: www.china-iprhelpdesk.eu

Az **EU SME Centre** ingyenes tanácsadással, partnerellenőrzéssel, tréningekkel segíti a Kína iránt érdeklődő vállalkozásokat. Folyamatosan frissülő, online elérhető szektor specifikus elemzéseket is készítenek, valamint rendszeresen szerveznek üzleti rendezvényeket, webináriumokat is.

Elérhetőség: Room 910, Beijing Sunflower Tower, No. 37 Maizidian Street, Chaoyang District, Beijing 100125, China

Telefon: +86 (10) 85275300

Web: www.eusmecentre.org.cn

5. Tenderlehetőségek

A külföldi cégek, szereplők számára is megpályázható kínai kormányzati pályázatokat és a közszférát érintő tendereket a <http://www.chinabidding.com/en> honlapon teszik közzé.

A tenderpályázatok megtekintése, valamint a honlapon lévő információkhoz, szolgáltatásokhoz való hozzáférés regisztrációhoz és éves tagsági díj befizetéséhez kötött. Az általános tagság díja 1200 USD, a speciális tagságé 1500 USD, a VIP tagságé 2200 USD.

Az állami vállalatok privatizációjára vonatkozó lehetőségekről és az ehhez kapcsolódó tenderfelhívásokról a kínai Állami Vagyon Felügyelő és Kezelő Bizottság (SASAC – State-Owned Assets Supervision and Administration Commission) ad felvilágosítást. (Részletek az alábbi honlapon találhatóak: www.sasac.gov.cn)

6. Akvizíciós, zöldmezős tőkekihelyezési lehetőségek

A Kínába történő tőkekihelyezésre meglehetősen sok lehetőség kínálkozik: a Fejlesztési Zónák és Ipari Övezetek változatos beruházási lehetőségeket, kedvezményeket kínálnak a külföldi vállalatoknak. A kormány által preferált ágazatokba (környezetvédelem, járműipar, termelőipar, megújuló energiaipar, élelmiszeripar) történő befektetés is perspektivikus lehet.

Konkrét tőkekihelyezési tervekkel, kérdésekkel kapcsolatban a Kínában dolgozó magyar külgazdasági attasék nyújtanak felvilágosítást, és segítik a legjobb lehetőségek felkutatását. További információk: <http://www.chinabidding.com/en>

7. Kiállításokon való megjelenés

Kínában évente több száz tematikus kiállítást rendeznek, Peking és Sanghaj mellett a többi nagyváros is kezdeményező szerepet vállal e téren. A kiállításon való részvétel feltételeit és a termékeket érintő előírásokat a szervezők általában részletesen szabályozzák, azonban a lehetőségekről érdemes tájékozódni a pekingi magyar nagykövetségen, valamint a főkonzulátusok gazdasági és kereskedelmi irodájánál is.

Fontosabb kiállítások Pekingben: China Beijing International High-tech Expo; Water Beijing; Energy China Expo, Beijing; China Int'l Communications Equipment Fair, China Int'l Exhibition of Communication Equipment Technology Beijing; China Int'l Petroleum & Petrochemical Technology and Equipment Exhibition Beijing; China International Pharmaceutical Industry Exhibition Beijing, CIF International Imported Food Exhibition; CIGIE Green Industry Expo

Fontosabb kiállítások Sanghajban: Auto Shanghai; East China Fair, Shanghai; Shanghai Int'l Industry Fair; China Intel Food & Beverage Exhibition, Shanghai

Kiemelt piacfeltáró rendezvények és gazdasági vonatkozású események:

The Health Industry Summit

<http://www.thishealthsummit.com/en/index.jhtml>

Beijing/Shanghai International Auto Industry Expo

<http://www.autochinashow.org/index/en/index.html>

Tangshan International Horticultural Expo

<http://www.tangshanexpo2016.com/english/>

China Hi-Tech Fair

<http://www.chtf.com/english/>

China-Eurasia Expo (CAEEXPO)

<http://en.caeexpo.org/>

China Import and Export Fair (Canton Fair – tavasszal és ősszel)

<http://www.cantonfair.org.cn/en/index.aspx>

China Beijing International Fair for Trade in Services (CIFTIS)

<http://en.ciftis.org/>

CEEC Expo (Ningbo)

http://www.cceecexpo.org/site_en/

China (Dongying) International Petroleum and Petrochemical Equipment & Technology Exhibition (CDYPE)

<http://www.cdype.com.cn/2016/en/>

SIAL CHINA

<http://www.sialchina.com/>

ANUFOOD China

<http://www.anufoodchina.com/>

ProWine China

<http://www.prowinechina.com/>

TopWine China

<http://www.topwinechina.com/pages/intro.asp>

World Green Development Investment and Trade Expo

<http://www.wgdexpo.cn/>

China Overseas Investment Fair (COIFAIR)

<http://en.codafair.org/>

Praktikus információk

1. Nagykövetségek és konzuli hivatal

Magyarország Pekingi Nagykövetsége:

Nagykövet: Pesti Máté

Külgazdasági attasék: Deák Péter; Dobi-Rózsa Anikó; Nagy Péter

Nagykövetség címe: Kínai Népköztársaság, San Li Tun, Dong Zhi Men Wai No.10 ,
Beijing 100600, PRC

Telefon: (+86 10) 6532-1431, 6532-1432, 6532-1433

Fax: (+86 10) 6532-5053

Sürgősségi telefon: (+86) 137-0138-2159 (Az ügyeleti telefonszámon munkaidőn kívül – azaz helyi idő szerint reggel 08.30 előtt és délután 17.00 után, illetve munkaszüneti napokon – fogadják a beérkező hívásokat. Az ügyeleti telefonszám kizárólag indokolt, különösen az azonnali intézkedést igénylő esetekben hívható.)

E-mail: mission.pek@mfa.gov.hu

Honlap: <https://peking.mfa.gov.hu/>

Sanghaj város Főkonzulátusa:

Főkonzul: Bolla Szilárd

E-mail cím: mission.shg@mfa.gov.hu

Főkonzulátus honlapja: <https://sanghaj.mfa.gov.hu/>

Címe: Haitong Securities Tower, 689. Guangdong road, 28th floor

Külgazdasági attasék: Halmai Dzsenifer; Handler Ákos

Email: Dzsenifer.Halmi@mfa.gov.hu; ahandler@mfa.gov.hu

Hongkongi Főkonzulátus:

Főkonzul: Dr. Kertész Pál

Külgazdasági attasé: Koletár Krisztina Dóra

Email: Krisztina.Koletar@mfa.gov.hu

Cím: Suites 1208-09, 12/F, ICBC Tower, Three Garden Road, Central

Telefon: - központi titkárság: 2878-7555;

- 24 órás ügyeleti szám: 9353-1132

Fax: 2878-7010

E-mail: mission.hgk@mfa.gov.hu

Külképviselő honlapja: <https://hongkong.mfa.gov.hu/>

Ügyfélfogadás: hétfőtől csütörtökig 9:00–12:00

Csungkingi Főkonzulátus:

A képviselő tevékenysége Csungking tartományi jogú város mellett, Sichuan (Szecsuan), Yunnan (Jünnan), Guizhou (Kujcsou), Gansu (Kanszu) és Shaanxi (Senhszi) tartományokra terjed ki.

Főkonzul: Kádár Gergely

Külgazdasági attasé: Czégel Bálint

Email: Balint.Czegel@mfa.gov.hu

Cím: HNA & Poly International Center 36-A,

No. 235 Minsheng Rd., Yuzhong District, Chongqing, P.R.C.

Telefon: (00 86) (23) 6160-9607

Fax: (00 86) (23) 6160 - 9605

Ügyelet: +86 138-8304-3494 (munkanapokon 17:00 óra után, illetve hétfőn és munkaszüneti napokon)

E-mail: consulate.ckg@mfa.gov.hu

E-mail konzuli ügyekben: consulate.ckg@mfa.gov.hu

Web: <https://csungking.mfa.gov.hu/>

A Kínai Népköztársaság Nagykövetsége Magyarországon

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Qi Dayu

1068 Budapest, Városligeti fasor 22.

Telefon: +36-1/413-2400

Fax: +36-1/413-2451

Web: <http://www.chinaembassy.hu/>

2. Beutazási feltételek

Magyar állampolgárok Kína területére csak érvényes vízummal léphetnek be. A vízumigénylés menetéről és feltételeiről a budapesti kínai nagykövetség ad bővebb felvilágosítást. A vízumban megjelölt tartózkodás cél valóságosságát és a vízum érvényességét az ott tartózkodás alatt többször is ellenőrizhetik a hatóságok. A túltartózkodást pénzbüntetéssel szankcionálják, az összeg befizetésig a túltartózkodót akár idegenrendészeti őrizetbe is vehetik.

A belső repülő- és vonatjáratok igénybevételéhez is érvényes útlevél szükséges.

A vízumkötelesség nem vonatkozik a különleges igazgatási területekre, így Hongkongra és Makaóra, ahová magyar állampolgárok vízum nélkül is beléphetnek és 90 napig vízummentesen tartózkodhatnak.

2013. január 1-jétől magyar állampolgárok számára szintén vízummentes a beutazás a pekingi és a sanghaji nemzetközi repülőtérre. Az ide érkező magyar állampolgárok turistaként 72 órát tölthetnek ebben a két városban, de az adott város közigazgatási határait ez idő alatt nem hagyhatják el.

A vízummentes belépés csak bizonyos feltételek mellett érvényes, így a magyar állampolgároknak rendelkezniük kell érvényes útlevéllel és az ország megadott időn belüli elhagyásához szükséges repülőjeggyel. Ebben az esetben ugyanazon a repülőtéren kell megtörténnie mind az országba való belépésnek, mind a kilépésnek.

2013. augusztus 1-jétől a magyar állampolgárok azonos feltételekkel, azaz érvényes vízum nélkül tartózkodhatnak Kanton város (Guangzhou) Baiyun repülőterén is. A 72 órás vízummentes tranzitálás alatt a turisták Guangdong tartomány területét nem hagyhatják el. További külföldiekre vonatkozó idegenrendészeti szabályok és viselkedési tanácsok angol nyelven:

www.ebeijing.gov.cn

További hasznos információk magyar nyelven:

<http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?kina>

3. Egészségügyi helyzet

Kínában nincs ingyenes orvosi ellátórendszer, az orvosi ellátásért (akár az életmentésért is) fizetni kell. Kínában európai színvonalú orvosi ellátás csak néhány nagyvárosban vehető igénybe. Néhány, külföldiek által vezetett kórház fogadja csak el a nemzetközi utasbiztosításokat *direct billing* rendszerben, az igénybe vett ellátást a legtöbbször helyben kell megteríteni. Az igénybe vehető orvosi szolgáltatásokról a külképviseleteknél lehet érdeklődni.

Kínában a csapvíz fogyasztása nem ajánlott, e helyett a mindenhol könnyen beszerezhető palackozott ivóvíz fogyasztása javasolt.

Kínában a közelmúltban újra észleltek madárinfluenzás megbetegedéseket és haláleseteket Sanghaj környékén, azonban a vírus emberről emberre való terjedésére utaló jelet nem találtak. A legnagyobb veszélyforrást a fertőzött szárnyasokkal, illetve a fertőzött területtel való érintkezés jelenti, ilyenkor védőmaszk használata javasolt. A fertőzésveszély csökkentése érdekében kerülni kell az élő szárnyasok, vagy a nyers szárnyashús érintését,

és a higiéniai szabályok betartására fokozottan ügyelni kell. A szárnyasokból készült húskételeket csak megfelelően elkészítve fogyaszthatók.

A madárinfluenzára utaló tünetek: magas láz, hasmenés, hányás, alhasi fájdalom, légzési nehézségek. Ezek észlelése esetén erősen ajánlott orvoshoz fordulni.

4. Közbiztonság

Általános biztonsági szempontból Kína a II. Fokozott biztonsági kockázatot rejtő térségek és országok kategóriájába tartozik. Ez azt jelenti, hogy ritkán előfordulhatnak természeti katasztrófák, de a járványveszély valószínűsége csekély. Mindkettő inkább az ország déli-délkeleti részeit fenyegeti.

Fontos tudni, hogy a két különleges igazgatású terület (Hongkong és Makaó), bár Kínához tartozik ugyan, de jogrendje bizonyos pontokon eltér a Kínai Népköztársaságtól. Különös nehézséget jelenthet ezekben az elvesztett útlevelek, okmányok pótlása. Hongkongban működik tiszteletbeli konzuli képviselő.

Kínában a közbiztonság általános helyzete jó. Az ország egész területén – beleértve Hongkong és Makaó körzeteit is – jól látható és állandó a rendőri jelenlét. A külföldiek sérelmére ritkán követnek el erőszakos bűncselekményeket, a hatóságok azonban arra hívják fel a figyelmet, hogy egyre elterjedtebbek az utcai csalások, félrevezetések. A turisták által gyakran látogatott helyeken fokozottan figyelni kell a zsebtolvajokra.

A 2013. július 20-i pekingi repülőtéri robbantás után szigorították Sanghaj nemzetközi repülőtereinek (Putung és Hongqiao) biztonsági intézkedéseit, ami miatt az utasokat érintő biztonsági ellenőrzés meghosszabbodott. Érdemes a szokásos 2 óránál előbb érkezni a repülőtérré.

Pekingben a közbiztonság kiemelkedően jó, a turisták által látogatott területeken jelentős a rendőri jelenlét. Az ide látogatóknak erőszakos bűncselekményektől nem kell tartaniuk, zsebtolvajlás azonban előfordulhat, főként a forgalmasabb területeken.

Sanghajban a közbiztonság jó, itt a kisebb lopások, illetve a közlekedési morál jelenthetnek veszélyt az odalátogatókra.

(Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?kina>,
<http://www.tripadvisor.com/Travel-g308272-s206/Shanghai:China:Health.And.Safety.html>)

5. Infrastruktúra, közlekedés

Kína hatalmas ország, egyes területei között nagy fejlettségbeli különbségek vannak. Általánosságban elmondható, hogy a déli és a keleti régiók fejlettebbek, ezekben, főleg a nagyvárosokban az infrastruktúra, a közlekedés szintje magas, a fejletlenebb régiókban pedig alacsonyabb. A regionális különbségek mind a higiénias körülményekben, mind az idegen nyelvű kommunikáció lehetőségeiben megmutatkoznak. Sokszor még a nagyvárosokban is akadályba ütközhet az idegen nyelvű kommunikáció, még a sokan fiatalabb generációhoz tartozók közül sem beszélnek angolul, ezért célszerű egyszerű, rövid mondatokra szorítkozni.

A kínai hatóságok sem a magyar, sem a nemzetközi jogosítványt nem fogadják el; a kínai jogosítvány megszerzését vizsgához kötik. Gépkocsival csak speciális engedéllyel lehet az országba bejutni, az engedély megszerzése hosszú időt vesz igénybe.

(Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?kina>)

Pekingben és Sanghajban a közlekedési morál alacsony, mind a gépjárművezetők, mind a kerékpárosok sokszor figyelmen kívül hagyják a még a legalapvetőbb szabályokat is.

(Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?kina>)

6. Repülőterek

Nemzetközi repülőterek száma: 36

(Forrás: <http://www.gomapper.com/travel/list-of-international-airports-in/china-0.html> és <http://www.mapsofworld.com/international-airports/asia/china.html>)

Ezek közül a legforgalmasabbak: Pekingi Nemzetközi Repülőtér (Beijing Capital International Airport), Sanghaji Putung Nemzetközi Repülőtér (Shanghai Pudong International Airport), a Sanghaji Hongqiao Nemzetközi Repülőtér (Shanghai Hongqiao International Airport) és Kantoni (Guangzhou) Baiyun Nemzetközi Repülőtér (Goangzu Baiyun International Airport).

7. Banki szolgáltatások elérhetősége

Kínában négy állami tulajdonú bank működik: Bank of China (BOC), China Construction Bank (CCB), Agricultural Bank of China (ABC), Industrial and Commercial Bank of China (ICBC), valamint több kereskedelmi bank is, pl. Bank of Communications, China CITIC Bank, China Everbright Bank, Hua Xia Bank, China Minsheng Bank, Guangdong Development Bank, Shenzhen Development Bank, China Merchants Bank, Shanghai Pudong Development Bank, Industrial Bank. Jelen vannak az országban külföldi alapítású bankok is (pl. Credit Suisse, Deutsche Bank, Citibank, JPMorgan Chase Bank), valamint vannak helyben alapított, külföldi tulajdonban álló bankok is.

A Nemzeti Befektetési Ügynökség által javasolt kínai kereskedelmi bankok:

Bank of China /BOC/: www.boc.cn

Industrial and Commercial Bank of China /ICBC/: www.icbc.com.cn

Agricultural Bank of China /ABC/: www.abchina.com

China Construction Bank /CCB/: www.ccb.com

China Merchant Bank: www.cmbchina.com

Bank of Beijing: <http://www.bankofbeijing.com.cn/>

Fujian Industrial Bank: www.cib.com.cn

A Nemzeti Befektetési Ügynökség által javasolt bankok a vállalatok által igényelt leggyakoribb pénzügyi tranzakciók mindegyik fajtájával foglalkoznak. A Bank of China és az Industrial and Commercial Bank of China különböző kölcsönöket kínál, így például kölcsönök vehetők igénybe állóeszközök beruházására, tőkebefektetésre, műszaki innovációra, új termékek fejlesztésére, gyártására, ingatlanok vásárlására, berendezések beszerzésére és szerelésére.

A bankszámlanyitás külföldiek számára a legtöbb bankban problémamentesen megindítható, ehhez útleveél szükséges. A számlanyitáskor a különböző bankok általában 100 és 300 jüan értékben bankletétet (depozitot) zárolhatnak. A bankkártyák készpénzfelvételre és vásárlásokhoz is használhatók, de fejletlenebb régiókban, vidéki területeken általában nem fogadják el azokat.

A bankfiókhálózatok és készpénzfelvételi lehetőségek magától értetődőek a nagyvárosokban, a fejletlenebb régiókban ez gondot jelenthet.

A pénzüintézetek általában 9.00 órától 17.00 óráig tartanak nyitva. Néhány pénzüintézet kijelölt fiókaiban hétfőgőn is fogadják az ügyfeleket, jellemzően 9.00 és 16.00 óra között (pl. Bank of Communications, Agricultural Bank of China).

(Forrás: <http://www.travelchinaguide.com/faq/when/money.htm>)

8. Egyéb

- Kína telefonos ország hívószáma: 86. Peking körzetszáma: 10, Sanghajé 21.
- Kínában a munkaidő általában 8 órától 17 óráig tart. Ez szinte az összes állami intézményre vonatkozik, a vállalatok saját belső szabályozásuk alapján ettől eltérhetnek.
- Az üzletek jellemzően 10 órától 22 óráig tartanak nyitva.
- Kínában, Tajvanban és Szingapúrban a hivatalos nyelv a mandarin kínai nyelv (ami a standard kínai pekingi nyelvjárársból fejlődött ki).
- Hongkongban a kínai nyelv kantoni nyelvjárárs és az angol számít hivatalos nyelvnek, csakúgy, mint Makaóban, ahol a kantoni mellett a portugál is hivatalosan beszélt nyelv.
- Sanghajban a helyiek a Wu kínai dialektust beszélik, de közvetítő nyelvként széles körben használt nyelv a mandarin. A nagyvárosok üzletei negyedeiben általánosan elfogadott tárgyalási nyelv az angol, az utca embere azonban még a nagyvárosokban sem feltétlenül beszéli az angolt.

(Forrás: http://en.wikipedia.org/wiki/Languages_of_China,
<http://en.wikipedia.org/wiki/Shanghai#Language>)

Kultúra

1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások

A kínai viselkedéskultúra gyökerei a konfucianizmusra vezethetők vissza, így a köznapi és protokolláris viselkedést is erősen meghatározza a tekintélytisztelet és a hagyománytisztelet. Ennek megfelelően a tárgyalások során nagy hangsúlyt kell fektetni a hierarchia betartására, valamint a különböző értékek tisztelőben tartására. A kényes (politikai) kérdéseket érdemes nem szóba hozni. Lehetőség szerint el kell kerülni, hogy a partner a tárgyalások alatt presztízsveszteséget szenvedjen, különösen saját környezetében. (Ez utóbbit az „arcvesztés” kikerülésének hívják).

A tekintélytisztelet a mindennapi viselkedésben is érezteti hatását, így például a „bölcsh” alakja az öreg férfi. A kínai tárgyalófél akaratlanul is ezt az alakot keresi, és esetleg őt részesíti előnyben verbális vagy nonverbális jelekkel a tárgyalás során.

A kínaiak számára nem igazán ismert a csoportos tárgyalás, így célszerű egy idősebb férfit kijelölni, aki a csoport álláspontját ismerteti.

Emellett előfordulhat olyan helyzet is, amikor egy magasabb beosztásban levő főnök úgy folytatja a tárgyalásokat, mintha a korábbi szakértői egyeztetések meg sem történetek volna. Ebben az esetben is tanácsos a presztízsveszteség elkerülésével lefolytatni a tárgyalásokat - azaz tekintettel kell lenni arra, hogy a kínai (vállalati) kultúrában mindig a legmagasabb

beosztású fél vezeti a tárgyalásokat, és ő hoz döntést. A legjobb stratégia, ha a legfőbb pontok következetes képviselésével, újbóli türelmes érveléssel végigvisszük a saját álláspontunkat, és kerüljük az erőszakos hivatkozást az előbbi tárgyalásokra – ezzel mind a vezetőt, mind beosztottját kínos helyzetbe hozhatnánk.

A kínai tárgyalási technika erősen eltér az Európában megszokott, gyorsan nyélbe ütött üzletektől. Mivel a személyes kapcsolat kialakítására és az ehhez szükséges időre a tárgyalások során nagy hangsúly kerül, az első egy-két nap az ismerkedés jegyében (csak beszélgetéssel) telik. Meglehetősen valószínűtlen a két-három nap alatt megkötött üzlet létrejötte. Ugyanakkor a kisebb súlyú ügyek fölötti túlzott időzés lehet tárgyalási stratégia is.

A felmerülő részletekre, vitás kérdésekre a kínai tárgyalópartnerek sokszor hosszabb idő elteltével (hetek, hónapok) után is visszatérhetnek. Ilyenkor megeshet, hogy egy-egy részletkérdésekben a kínai felek az álláspontjukon is változtatnak. Ilyenkor általában a partner reakcióra kíváncsiak: következetesen kitart-e álláspontja mellett, vagy eltér attól.

A kínai partnerekkel folytatott tárgyalások nem zárulnak le a szerződés aláírásával, a „megváltozott körülményekre”, vagy éppen az előzetes szóbeli megállapodásokra, változtatásokra való hivatkozás a szerződéskötés után is megtörténhet, csakúgy, mint a szerződésben a nem teljesen egyértelmű pontok körüli kialakuló nézeteltérés. Érdemes ezekre a kulturális különbségekre figyelni, és a szerződés kérdéses részleteit a lehető legpontosabban megfogalmazni.

A kínai tárgyalópartnerek mindig alaposan felkészülve érkeznek a megbeszélésekre, nagy hangsúlyt fektetnek az üzletfél pontos ismeretére, így nem érdemes a tárgyalásokon „nagyot mondani”, saját pozíciókat, vagy az általunk képviselt cég piaci pozícióit túlértékelni.

Kínában is szokás a kézfogás, ami bár kevésbé határozott, de kicsit hosszabb ideig tart a Magyarországon szokásosnál.

A névjegykártyák szokása Kínából ered, használatuk ma is elterjedt szokás.

A tárgyalás során az európai etikettől eltérően megszokott, hogy a férfiak kényelmesen, széttárt combokkal foglalnak helyet.

A kínai üzletemberek leginkább öltönyben tárgyalnak, a nők felé határozott elvárás a konzervatív, zárt ruhadarabok viselése. Kína legtöbb részén a fehér a gyász színe.

A tárgyaláskor, látogatáskor kapott ajándékot a kölcsönösség és figyelmesség jegyében illik viszonzni.

Étkezés alkalmával a fővendég távozása előtt senkinek sem illik távoznia, a rizses fogásokhoz sokféle feltét választható, amit pálcikával javasolt elfogyasztani. Igen elterjedt szokás a pohárköszöntő, amire mindig válaszolni kell.

Kínában kifejezetten kerülendő a mutatóujjal mutogatni (valamire rámutatni nyitott tenyérrel szokás), mutatóujjal hívogató mozdulatot tenni (helyette lefelé néző tenyérrel nyújtjuk és csukjuk az összes ujjat egyszerre). Szintén tartózkodjunk az ujjak ropogtatásától, a füttyüléstől, a türelmetlenkedéstől és a heves gesztikulációtól.

(Forrás: Görög Ibolya (2012): *Tanácsoskönyv – Új kalamaikák. Cikk, újabb élmények, szösszenetek a viselkedéskultúra területéről.* Budapest, Athenaeum Kiadó, 93-94. old.)

2. Fontosabb ünnepek

A kínai ünnepek egy része a holdnaptárhoz kötött mozgóünnep, ezek közül a legfontosabb a Kínai Újév (Tavasziünnep), ami január és február közepe közti időszakra esik, és nagyjából 10 munkaszüneti napig tart.

Hasonló hosszúságú ünnep a Kínai Népköztársaság 1949. október 1-jei alapításához kötődik, ezt is 10-12 napos munkaszünet követi.

Ezen kívül a fontosabb, munkaszüneti nappal járó ünnepek az (európai) újév (január 1.), a munka ünnepe – ez utóbbi egy vagy két szünnappal jár.

A többi állami ünnep, így Az ifjúság ünnepe (május 4.), a Kínai Kommunista Párt Alapítása (július 1.), a Fegyverek napja (augusztus 1.) nem jár munkaszünettel.

További információk a munkaszüneti napokról:

<https://www.officeholidays.com/countries/china/index.php>

3. Vallás, vallási szokások

A kínaiak jó része a kommunista ideológiának megfelelően ateista.

A vallásos népesség legnagyobb része a taoizmust és a buddhizmust követi. Emellett még katolikusok, protestánsok és muszlimok élnek Kínában nagyobb számban (2-4% között változik számarányuk).

A hivatalosan elfogadott felekezeti szervezet mellett azonban él egyfajta népi kínai vallásosság is.

(Forrás: <http://terebess.hu/keletkultinfo/salat3.html>,

<http://hu.wikipedia.org/wiki/K%C3%ADna>)

4. Történelmi áttekintés

A kínai az egyik legősibb civilizáció, a Jangce (Sárga-folyó) mentén már az i.e. 6. évezredben kialakult a földművelés, az i.e. 3-4. évezred táján pedig már virágzó folyamvölgyi kultúrák voltak itt megtalálhatóak. Ezek a telepek azonban még nem alkottak egységes népet, kultúrát.

A szóbeli hagyományokon alapuló, később keletkezett írott források az i.e. 3. évezredre teszik a kínai történelem kezdetét. Ezt az időszakot nevezik a „kultúrhéroszok” korának, amikor a mondák szerint különböző héroszok a földművelés, az állattenyésztés, a tűzgyújtás fortélyait adták át az embereknek.

Az első, forrásokból bizonyosan kiolvasható dinasztia a Shang volt, uralmuk az i.e. 17. században kezdődött.

A Zhou-korban (i.e. 11. század – i.e. 221) jött létre a két legjelentősebb szellemi irányzat, a konfucizmus és a taoizmus. Ezen kívül még a Han-dinasztia (i.e. 202 - i.sz. 220) idején kívülről érkező buddhizmus formálta a kínai kultúra szellemiségét. Ezt a három alapvető vallási- filozófiai rendszert hívják a „három tanításnak”.

A Qin-dinasztia (innen ered a Kína elnevezés) i.e. 221-re kiterjesztette a fennhatóságát a mai Mandzsúriától Kantonig nyúló területre, egységesítő intézkedéseikkel megteremtették a későbbi fejlődés alapjait. A barbár népek (köztük a hunok) betörései ellen ebben az időszakban emelték a Nagy Falat.

A következő dinasztiák, bár változó nagyságú területek fölött uralkodva, de a szétagoltság ellenére is fenntartották a kínai civilizáció folytonosságát. Számos, a nyugati kultúra

számára sokáig ismeretlen vívmány (papír, porcelán, puskapor, selyem, iránytű, nyomtatás) Kínában már az ókorban is ismert volt.

Kína a történelme során lényegében meg tudta tartani az egységét (kulturális értelemben mindenképp) és a többi kultúrától elzárkózva fejlődött a 19. század közepéig, az angol gyarmatosításig. Ezt követően a különböző nagy- és középhatalmak vetélkedéseinek volt kiszolgáltatva.

1912-ben Kínában kikiáltották a köztársaságot, ezt követően azonban az ország szétesett, és különféle hadurak uralma alá került. A két legerősebb versengő fél a Kínai Kommunista Párt és a Nemzeti Párt (Koumintang, más olvasatban Guomindang) volt. Bár az 1937-es japán támadás megegyezésre szorította a feleket, a II. világháborút követően Kínában újra polgárháborús állapotok uralkodtak. 1949-ben Mao Ce-Tung a Kínai Kommunista Párt élén átvette a hatalmat, és megalakult a Kínai Népköztársaság. A Nemzeti Párt, élén Csang Kaj-sekkel (Chiang Kai-shek) Tajwanra, a Kínai Népköztársaság által el nem ismert Kínai Köztársaságba szorult. Mao Ce-Tung 1958-ban meghirdette a „nagy ugrást”. Ennek idején a földművelőket népi kommunákba tömörítették, ami éhínséghez vezetett. Az 1966-os „nagy proletár kulturális forradalom” párton belüli politikai leszámolásokhoz és az értelmiségiek üldözéséhez vezetett, ez 1976-ban Mao Ce-Tung halálával ért véget.

A Teng-Hsziao Ping által 1978-ban meghirdetett „reform és nyitás” politikája egyre nyitottabb, a piaci regulációnak fokozatosan teret engedő gazdasági légkört teremtett, miközben a korábbi ideológiai merevséget egy siker- és célorientált gazdasági pragmatizmus vette át. Ennek legtalálhatóbb összefoglalását éppen Teng Hsziao Ping adta: „Nem számít, hogy a macska fekete vagy fehér - amíg megfogja az egeret, addig jó macska.” (Forrás: http://hu.wikiquote.org/wiki/Teng_Hsziao_ping) A meghirdetett reform négy pillére, a mezőgazdaság, az ipar, a nemzetvédelem, valamint a tudomány és technológia azonban érintetlenül hagyta a politikai rendszert, azaz a demokratizálódás lehetőségét. A gazdasági reform eközben nyitott a világ gazdaság felé és modernizálta az országot: engedélyezte például a magánvállalkozásokat, szabadkereskedelmi övezeteket hozott létre, és a jogszabályok betartatásával már az 1980-as évektől kezdve igyekezett megteremteni egy stabil, kiszámítható jogi környezet alapjait.

Kína mai szerepét a világban meghatározza, hogy a hivatalos államformája népköztársaság, ami a Kínai Kommunista Párt egyedüli irányítását jelenti. Jóllehet a politikai egypártrendszer Mao-Ce Tung kommunista vezető halála után fokozatosan egyre nyitottabbá vált és eltávolodott a tervutasításos gazdaságirányítástól. A Kínai Népköztársaság jelenlegi alkotmányát az ötödik Országos Népi Gyűlés 1982 decemberében megtartott ülésén fogadták el. Az 1989-es, Tiananmen téri diáktüntetések erőszakos elfojtása nemzetközi tiltakozáshoz és a kínai kormány elleni szankciókhoz vezetett. Az 1990-es években Csiang Cö-min és Csu Jung-csi első titkárok idején Kína kiemelkedő gazdasági fejlődése 150 millió földművelőt szabadított ki a szegénységből és a GDP 11% fölötti éves növekedési ütemet mutatott. Az ország 2001-ben csatlakozott a Kereskedelmi Világszervezethez (WTO) és a 2000-es években is jelentős gazdasági növekedést ért el. A gyors fejlődés negatív hatást gyakorolt az ország természeti erőforrásaira és jelentős problémává vált a környezetszennyezés. A 2000-es évek végi recesszió ellenére az életszínvonal emelkedése folytatódott, de a centralizált politikai kontroll erős maradt. A Kommunista Párt vezetőinek cseréjét 2012-ben párton belüli viták és politikai botrányok

előzték meg. a Kommunista Párt 18. kongresszusán (2012) Hu Csin-taot (elnök) és Ven Csiapaot (miniszterelnök) Hszi Csin-pingre, illetve Li Ko-csiangra váltották le. A Hszi Csin-ping vezette kormány a strukturális instabilitás és a lassuló növekedés gazdaság ellen jelentős reformlépéseket tett.

Forrás:

http://wiki.konfuciuszintezet.hu/index.php/K%C3%ADna_t%C3%B6rt%C3%A9nete

<http://en.wikipedia.org/wiki/China>

http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_China

A Kínai Népköztársaság két legfontosabb és a népességszámot tekintve is legjelentősebb városa Peking és Sanghaj. Míg az első fővárosként az ország politikai központja, emellett oktatási és kulturális téren gyakorol jelentős befolyást, addig Sanghaj a gazdaság és az üzleti élet terén játszik kulcsszerepet.

4.1. Peking

Kína fővárosa, Peking (Beijing, a történelmi változások során gyakorta használatos nevén Peiping, innen ered a magyar Peking szóalak) az ország északkeleti részén található. A várost északról, észak-keletről és nyugat felől is hegyek szegélyezik, míg déli irányban nyitott. Peking éghajlata mérsékelt övi monszun, négy jól elkülöníthető évszak tagolja az évet. A tavasz és az ősz rövid, a nyár esős, a tél hosszú és hideg.

4.1.1. Történelem

A város egészen az őskortól lakott, a „pekingi ősemlék” leletet innen mintegy 50 kilométerre, a Zhoukoudian barlangrendszerben találták meg.

A mai város elődjének tekinthető települést a mongolok alapították a XIII. században.

A Peking elnevezés egészen a XV. századig nyúlik vissza, ekkorra lett a Ming-dinasztia fővárosa. Ezekben az időkben épült a Tiltott Város. A Qing (Csing) dinasztia idején továbbra is Peking volt a főváros.

A XVIII. század végén az angol diplomácia megpróbálta elérni, hogy Kína nyissa meg kikötőit az angol áruk előtt, kereskedjen az angolokkal és engedélyezze a brit kereskedők letelepedését. Mivel mindegyik császár visszautasította ezeket a követeléseket, a britek kereskedelmi érdekeiket más úton érvényesítették. A Kínában felhalmozott ezüstkészletekhez úgy tudtak hozzájutni, hogy Indiából ópiumot kezdtek csempészni Kínába. Válaszlépként a császári Kína Pekinget hermetikusan elzárta a külföldiek elől, és szigorúan büntették az ópiumárusítást.

A Qing (Csing)-dinasztiát az 1911-es kínai polgári forradalom fosztotta meg hatalmától, az ezt követő zavaros időszakot a hadurak korának nevezik: mindegyik rezsim a Peking feletti uralomra törekedett, mivel a külföldi hatalmak a pekingi székhelyű hatalmat ismerték el az ország vezetőjének.

Peking a második kínai-japán háború során 1937. július 29-én Japán kezére került, majd 1949-ben harc nélkül foglalta el a Kínai Kommunista Párt. Ekkor tartotta meg a pekingi Tienanmen téren egyetlen nyilvános beszédét a kommunista diktátor, Mao-Ce Tung.

A város fellendülése a reform és nyitás politikájához köthető (1978-tól), jóllehet területének, lakosságának növekedése az 1950-es évektől töretlen. (Ez áll a háttérben a mai városvezetés egyik fő gondjának, a légszennyezettségnek.)

1989-ben az első világháborút lezáró békekötések elleni tiltakozás, a „május 4. mozgalom” hetvenéves évfordulóján a fiatal értelmiségiek Pekingben demokráciát és szabadságot követeltek. A Tienanmen téren tüntetők tömege hosszan kitartott, de egy hónappal később a karhatalom leverte a diáklázadást.

A 2008-as olimpiai játékokat Peking rendezte. A rendezés jogának elnyerése mindenképpen nagy elismerés, melyet a kínai vezetés valódi presztízsként, Kína nagyságának, gazdasági és szellemi potenciáljának demonstrálására való lehetőségként fogott fel. Az olimpiai beruházások egyes források szerint a hivatalos számadatokat is meghaladják, a játékokra nemcsak stadionokat és az olimpiai falut, hanem számos új metróvonalakat, vasútvonalat, új repülőtéri terminált is átadtak.

(Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Peking>,
http://wiki.konfuciuszintezet.hu/index.php/Els%C5%91_%C3%B3piumh%C3%A1bor%C3%BA)

4.1.2. Népeség

A kínai főváros lakossága meghaladja a 20 milliót, ezzel Sanghaj után a második legnépesebb kínai város. Peking etnikailag, vallásilag is sokszínű város, Kína mind az 56 etnikai csoportja megtalálható itt. A legnagyobb kisebbségi csoport a városban – csakúgy, mint Kína egészében – a Han etnikum. Jelentősebb, tízezer főt számláló csoportokban élnek itt a hui és man etnikumhoz tartozók, valamint mongolok.

Peking a vallások tekintetében is változatos képet mutat: a taoizmus, a buddhizmus, az iszlám vallás követői mellett találkozhatunk protestánsokkal és katolikusokkal is, jóllehet a város történelmére és kultúrájára a taoizmus, a buddhizmus és az iszlám volt a legnagyobb hatással.

Peking egyike Kína négy tartományi jogú városának, jelentős közlekedési csomópont.

(Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Peking>, <http://www.bjstats.gov.cn/esite/>)

4.2. Sanghaj

Sanghaj a Jangce folyó partjánál, a Kelet-Kínai tenger torkolatánál fekszik. Fekvéséből adódóan, mivel nagyjából Kína tengerparti sávjának közepén van, fontos szerepet tölt be a kereskedelemben. Kitűnő földrajzi adottságai miatt világviszonylatban is kiemelkedő, fontos folyami és tengeri kikötő, ahonnan a belső, szárazföldi területek is jól megközelíthetőek.

Sanghaj éghajlata is a mérsékelt övi monszunhoz sorolható, de klímája kedvezőbb, kevésbé szélsőséges, mint Pekingé.

4.2.1. Történelem

A város már a Kr. e. 4. évezredben lakott volt.

A feljegyzések szerint 1074-ben kapott piactartási jogot, majd egy mongol eredetű dinasztia uralma alatt szerzett városi címet. A város fellendülésében már ekkortól fontos szerepet játszott a kikötő, később a gyapottermelés tette virágzóvá Sanghaj gazdaságát.

A Ming-dinasztia hanyatlásával a tengerparti város egyre védtelenebbé vált a japán kalózkodásaival szemben.

Sanghaj igazi gazdasági fellendülése a brit birodalom kereskedelmi térnyerésével és a kedvező stratégiai helyzetével függ össze. Az első ópiumháborút lezáró nankingi béke 1842-ben ugyanis arra kötelezte Sanghajt, hogy nyissa meg kikötőit a nemzetközi kereskedelem számára. Az ezt követő évtizedekben a városba folyamatosan áramlott a nyugati tőke, bankok és kereskedelmi társaságok kezdtek működni itt. Az 1894-95-ös első japán-kínai háborút követően a japánok is befolyást szereztek Sanghajban.

1920-ra Sanghaj az egyik legjelentősebb távol-keleti várossá vált.

Az I. világháborút követően a városban tüntetések voltak és sztrájk tört ki, mivel a korábban német fennhatóság alatt álló területeket Japán kapta meg.

1921-ben itt alakult meg a Kínai Kommunista Párt.

1932-ben a Mandzsúriát elfoglaló Japán kísérletet tett Sanghaj elfoglalására is (ez sanghaji incidens, vagy január 28-i incidens néven vált ismertté), de kínai erők ellenálltak. Végül azonban a békét Kínára nézve megalázó feltételekkel kellett megkötniük.

1937-ben a japán hadsereg Sanghaj kínai negyedeit foglalta el, majd a Pearl Harbor-i támadás után a nemzetközi telepeket is megszállta, ugyanakkor, a II. világháború alatt a város sok európai menekültet (köztük húszezer zsidót) fogadott be.

A II. világháborút követő kommunista hatalomátvétel után a város fejlesztését elhanyagolták, ezen érdemben nem változtatott az 1978-as reform sem, a város kereskedelmi fejlettsége azonban még így is meghaladta a többi kínai terület színvonalát.

A fordulat akkor következett be, amikor 1990-ben szinte a semmiből egy új városrész (Putung, angolul Pudong) nőtt ki, és 1991-ben megalakult a Sanghaji Különleges Kereskedelmi Övezet. 1992-től a központi kormány ösztönözni kezdte a kínai és a külföldi tőke beáramlását a városba. Sanghaj fejlődése azóta is töretlen.

(Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Sanghaj>

http://wiki.konfuciuszintezet.hu/index.php/K%C3%ADna_f%C3%B6ldrajza#Sanghaj)

4.2.2. Népeség

Sanghaj populációja a kínai össznépesség 1,1%-át adja, a belső városi területek népsűrűsége 3854 fő/km². Jelentős az ingázók száma is, becslések szerint ez 2 millió fő körül lehet. A 2000-es népszámlálás adatai szerint az etnikai kisebbségekhez tartozók összlétszáma 103 000 fő.

Az etnikai csoportok közül Sanghajban is (Kína egészéhez és Peking lakosságához hasonlóan) a hanok csoportja a legnépesebb (ők alkotják a többséget), emellett kisebb számban élnek városban a hiu, a man valamint a mongol és a zhuang csoportokhoz tartozók.

A legnagyobb vallási csoportot a muszlimok alkotják, noha a város össznépességéhez viszonyítva súlyuk igen csekély. Az iszlám vallás mellett a városban a buddhizmusnak és a tibeti vallásnak van hagyománya.

(Forrás: <http://www.shanghaihighlights.com/essential/#Population>)

5. További hasznos információk

Általános információk

Wikipedia oldal magyar nyelven: <http://hu.wikipedia.org/wiki/K%C3%ADna>

Wikipedia oldal angol nyelven: <http://en.wikipedia.org/wiki/China>

Az ország hivatalos honlapja angol nyelven: <http://www.china.org.cn/>

CIA Factbook angol nyelven:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ch.html>

A Világbank adatbázisa angol nyelven: <http://data.worldbank.org/country/china>

A Kínai Nemzeti Statisztikai Hivatal honlapja angol nyelven:

<http://www.stats.gov.cn/english/>

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa angol nyelven Sanghajról:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/china/sub/shanghai/>

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa angol nyelven Pekingről:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/china/sub/beijing/>

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa angol nyelven Kínáról: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/china>

Kormányzati portál angol nyelven: <http://english.gov.cn>

A Kínai Népköztársaság Külügyminisztériuma: <http://www.fmprc.gov.cn/eng/>

A Kínai Népköztársaság Kereskedelmi Minisztériuma: <http://english.mofcom.gov.cn/>

A Kínai Népköztársaság Magyarországi Nagykövetségének honlapja:

<http://www.chinaembassy.hu/hu/>

Kínai-magyar Gazdasági Kamara Üzleti Klub (ChinaCam Hungary):

<http://www.chinacham.hu/>

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar-Kínai Tagozata (MKT):

<https://mkik.hu/bemutakozas-magyar-kinai-tagozat>

Peking

Pekingi Magyar Nagykövetség: <https://peking.mfa.gov.hu/>

Peking hivatalos honlapja: <http://www.ebeijing.gov.cn/>

Pekingi Befektetésösztönző Hivatal: <http://www.investbeijing.gov.cn/english/index.do>

Turizmus: <http://www.travelchinaguide.com/cityguides/beijing.htm>

Wikipedia: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Peking>

Wikipedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/Beijing>

Travelchinaguide.com, utazási kalauz:

<http://www.travelchinaguide.com/cityguides/beijing.htm>

Sanghaj

Sanghaji Magyar Főkonzulátus (magyar nyelven): <https://sanghaj.mfa.gov.hu/>

Sanghaj hivatalos honlapja: <http://www.shanghai.gov.cn/shanghai/node27118/index.html>

Sanghaji Szabadkereskedelmi Övezet: <http://en.shftz.gov.cn/>

Turizmus: <http://www.meet-in-shanghai.net/>

Travelchinaguide.com, utazási kalauz:

<http://www.travelchinaguide.com/climate/shanghai.htm>

Wikipedia: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Sanghaj>

Shanghailights.com, utazási kalauz: <http://www.shanghaihighlights.com/essential/>

Angol nyelvű napilapok

Xinhuanet: <http://www.xinhuanet.com/english/>

China Daily Europe: <http://www.chinadaily.com.cn/>

Shanghai Daily: <http://www.shanghaidaily.com/>

Légitársaságok

Air China: <http://www.airchina.com/>

China Southern Airlines: <http://www.csair.com/world/>

Kultúra

<http://www.konfuciuszintezet.hu/index.php?menu=muveltseg>

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Chinese_culture

Worldbusniessculture.com, kulturális szokások a világ országairól:

<http://www.worldbusinessculture.com/Business-in-China.html>

Az ország politikájáról:

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_China

Chinaknowledge.de, információk Kína kultúrájáról:

<http://www.chinaknowledge.de/History/PRC/prc.html>

China.org, Kína politikai rendszeréről:

<http://www.china.org.cn/english/Political/25060.htm>

Történelméről:

ELTE Konfuciusz Intézet:

http://wiki.konfuciuszintezet.hu/index.php/K%C3%ADna_t%C3%B6rt%C3%A9nete

Wikipedia: http://hu.wikipedia.org/wiki/K%C3%ADna_t%C3%B6rt%C3%A9nelme

Lonelyplanet.com, utazási kalauz: <http://www.lonelyplanet.com/china/history>

Kulturális információk, tanulmányok magyar nyelven:

http://www.konfuciuszintezet.hu/index.php?menu=letoltesek&almenu=letoltes_eloadasok

Az ország földrajzáról:

Climat-zone.com, globális időjárás: <http://www.climate-zone.com/climate/china>

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Geography_of_China

ELTE Konfuciusz Intézet:

http://wiki.konfuciuszintezet.hu/index.php/K%C3%ADna_f%C3%B6ldrajza

Kézirat lezárva: 2021. augusztus

További információ:

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatóság

Telefon: + 36 1 474 5106

E-mail: intdept@mkik.hu